

Høringssvar til lovforslag om Nemkonto

Indholdsfortegnelse

ATP	1
Udbetaling Danmark	2
Danmarks Nationalbank	12
Dansk Arbejdsgiverforening	14
Dansk Fintech Alliance (DAFINA)	15
Danske A-kasser	17
Danske Regioner	18
Dataetisk Råd	19
Datatilsynet	21
Finans Danmark	29
Forbrugerrådet Tænk	36
FSR – danske revisorer	38
HK Danmark	39
IT-Branchen	40
KL	41
KMD	45
Københavns Kommune	55
Politiets Efterretningstjeneste (PET)	57
Rigspolitiet	59
Rigsrevisionen	61
Rådet for Socialt Udsatte	62
Stenbroens Jurister	64
Ældre Sagen	71

Fra: Koncernjurahøringer <Koncernjurahoringer@atp.dk>
Sendt: 6. december 2024 14:02
Til: HøringNemkonto
Cc: Mona L. Frandsen - MLF
Emne: Høringssvar til udkast til lov om Nemkonto
Vedhæftede filer: UDK's besvarelse af høring om NemKonto.pdf

Høringssvar til udkast til lovforslag om Nemkonto

ATP har den 8. november 2024 modtaget høring over udkast til lovforslag om Nemkonto.

ATP administrerer en række ordninger, der iht. lov foretager udbetalinger til lønmodtagere og arbejdsgivere, herunder bl.a. ATP livslang pension, Lønmodtagernes Feriemidler, FerieKonto og Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

Ordningerne bemærker, at det særligt er borgere uden en konto og borgere i udlandet, som ordningerne har svært ved at få udbetalt penge til. Ordningerne så gerne, at der laves løsninger for de borgere, så ordningerne får mulighed for i højere og nemmere grad at kunne udbetale ydelser til den gruppe borgere.

Ordningerne bemærker til forslagens § 21, at ordningerne ikke har oplysninger om borgeres konti. Ordningerne vil derfor ikke være i stand til via systemløsninger at løfte en pligt til kunne gennemføre betalinger på anden vis, som hvis Nemkontosystemet virkede. Kan Digitaliseringsstyrelsen derfor overveje at præcisere i forarbejderne, hvad der ligger i forpligtelsen, evt. hvornår den finder anvendelse? Ordningerne bemærker hertil, at såfremt § 21 skal forstås således, at ordningerne skal kunne fortsætte udbetalinger uhindret uden om Nemkontosystemet, tages der forbehold for, at det kan medføre ekstra driftsomkostninger for ordningerne.

Ordningerne bemærker ligeledes, at udviklingen af et nyt Nemkontosystem kan medføre ekstra udgifter for ordningerne ift. implementering og drift.

Der henvises i øvrigt til UDK's høringssvar, se vedlagte.

Venlig hilsen
Benedicte Thy Rasmussen - BERS

atp=

Senior Legal Counsel · Koncernjura & Databeskyttelse
Direkte nummer 25245126
E-mail BERS@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810
Følg ATP på [Facebook](#) · [LinkedIn](#)

For information om, hvordan ATP Koncernen behandler dine personoplysninger, se atp.dk/behandling-af-personoplysninger

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

6. december 2024

Udbetaling Danmarks svar på høring over lovforslag om NemKonto

Udbetaling Danmark har den 8. november 2024 modtaget høring over udkast til lovforslag om Nemkonto.

Udbetaling Danmark bemærker indledningsvis, at det ved gennemgangen af lovforslaget, som er både komplekst og omfangsrigt, til tider har været vanskeligt klart at skelne mellem de dele af lovforslaget, som er en videreførelse af gældende regler og praksis, og de dele som er nye eller udvidelser af eksisterende regler. Udbetaling Danmark kan derfor ikke udelukke, at der kan være flere forhold, som kan få betydning for administrationen, herunder økonomiske konsekvenser. Dette vil særligt kunne gøre sig gældende, når bemyndigelsesbestemmelserne udmøntes på et senere tidspunkt. Det er derfor også vigtigt, at Udbetaling Danmark høres forud for udstedelsen af bekendtgørelser, som medfører ændringer i de administrative forpligtigelser eller integrationer.

Inden en nærmere beskrivelse af Udbetaling Danmarks bemærkninger til de enkelte bestemmelser, vil Udbetaling Danmark gerne fremhæve nogle af de forhold, som Udbetaling Danmark primært har hæftet sig ved. De er følgende:

- Det fremgår, at det er forventningen, at der skal udvikles et nyt Nemkontosystem. Det er på nuværende tidspunkt uklart, hvilken betydning det vil få i relation til integrationer mellem Udbetaling Danmarks systemer og det nye Nemkontosystem. På nuværende tidspunkt har Udbetaling Danmark dog ikke mulighed for at vurdere dette.
- Der er fortsat ikke krav (påbud) om, at borger skal anwise en Nemkonto eller specifik konto forud for udbetaling af offentlige ydelser, hvilket Udbetaling Danmark finder bør overvejes. Der henvises primært til Udbetalings Danmarks bemærkninger nedenfor til lovforslagets § 2 og § 14
- Der er fortsat ikke tænkt løsninger ind i forhold til udbetaling til borgere, som ikke vil eller kan få oprettet en bankkonto. Her peges blot på, at dette i givet fald må ske kontant. Udbetaling Danmark finder, at der bør findes en helhedsorienteret løsning med udgangspunkt i gældende samfundsstruktur. Det bemærkes endvidere, at Udbetaling Danmark ikke på nuværende tidspunkt vil kunne udbetale kontant til borgere. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 14, stk. 3.
- Det fremgår, at den enkelte offentlige udbetalers selv vil have pligt til at sikre, at betalinger til betalingsmodtagere kan gennemføres på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt. Det er vanskeligt at se, hvordan dette skal ske uden etablering af egne integrationer til banken og løbende vedligehold af kontooplysninger. Derudover er det generelt uklart, hvad der skal til før, denne forpligtigelse indtræder, og hvilke konsekvenser det har, at betalinger i sådanne tilfælde fx forsinkes.
- Det fremgår, at det forventes, at offentlige udbetalere skal kunne anwise, ændre og slette Nemkonti. Umiddelbart er det uklart, hvorvidt dette også vil komme til at gælde for Udbetaling Danmark. Det er også uklart, hvorfor offentlige udbetalere – udover specifik konto – skal foretage sådanne ændringer, idet borgerne selv har mulighed for dette.

Nedenfor fremgår Udbetaling Danmarks bemærkninger til lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets § 2

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslagets § 2, at det fortsat ikke vil være påbudt, at borgeren anviser en Nemkonto, og at bestemmelsen i § 2 – på trods af ordlyden – alene skal forstås som en opfordring.

Udbetaling Danmark finder, at det bør overvejes at fastsætte bestemmelser om, at borgeren skal anviser enten en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto forud for udbetaling af en offentlig ydelse, og at manglende anvisning betyder, at der ikke kan ske udbetaling af ydelsen. Dog suppleret med en undtagelsesbestemmelse til helt særlige tilfælde. Udbetaling Danmark henviser til mere uddybende bemærkninger til lovforslagets § 14.

Bemærkninger til lovforslagets § 4

Det fremgår af bemærkningerne, at der ved "ydelsesart" forstås en kategorisering af de ydelser, som den offentlige udbetaler, kan betale til betalingsmodtagere. Som eksempler kan nævnes løn, overskydende skat, SU, kontanthjælp, social pension eller lignende. Det fremgår videre, at det forventes, at Digitaliseringsstyrelsen bliver ansvarlig for at oprette ydelsesarterne bl.a. på forespørgsel fra offentlige udbetalere for at højne datakvaliteten gennem en ensartet kategorisering af ydelserne. Det er den offentlige udbetaler, der fastsætter, hvilke ydelser der er omfattet af en ydelsesart.

Udbetaling Danmark forudsætter, at oprettelse af ydelsesarterne sker i overensstemmelse med de offentlige udbetaleres behov for ydelsesarter. Der tages endvidere forbehold for, at der afhængig af den nærmere implementering også kan være ændringer til Udbetaling Danmarks administration.

Bemærkninger til lovforslagets § 5

Udbetaling Danmark oplever betydelige udfordringer med at udbetale til borgere bosat i lande, der er ramt af sanktioner. Det anbefales derfor, at der indsættes en begrænsning i reglerne, således at det klart fremgår, at borgeren ikke må anviser hverken NemKonto, Specifikkonto eller anden konto i sanktionsramte banker. Ligeledes bør det overvejes at gennemføre en central kontrol af, at der hverken er anviste Nemkonto eller Specifikkonto i sanktionerede banker. Med en sådan central kontrol, skal de forskellige udbetalende myndigheder ikke alle kontrollere individuelt, og dermed undgås at der bruges ressourcer på at samme konto kontrolleres af flere myndigheder.

Bemærkninger til lovforslagets § 6

Det fremgår af lovforslagets § 6, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder krav til at visse anviste eller ændrede konti skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Det fremgår endvidere af de specielle bemærkninger, at bemyndigelsen bl.a. vil kunne anvendes til, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte regler om, at betalingsmodtagere generelt kan indberette anvisning, ændring eller sletning af en Nemkonto til Nemkontosystemet via visse offentlige udbetalere, som eksempelvis betalingsmodtagerens hjemkommune.

Det bemærkes, at Udbetaling Danmark ikke i dag anviser, ændrer eller sletter Nemkonti i Nemkontosystemet. Umiddelbart finder Udbetaling Danmark det uhensigtsmæssigt, hvis Udbetaling Danmark skal omfattes af sådanne regler. Det vil i givet fald kunne få betydning for Udbetaling Danmarks administration og dermed også kunne have økonomiske konsekvenser for Udbetaling Danmark.

Det fremgår endvidere af de specielle bemærkninger, at fuldmagtshavere og værger – indtil det er muligt at anvende digitale fuldmagter – vil kunne indberette anvisning, ændring eller sletning af en Nemkonto eller ulåst ydelsesspecifik konto til Nemkontosystemet på vegne af fuldmagtsgiver eller personen under værgemål ved henvendelse til den offentlige udbetaler (i overensstemmelse med de regler, der foreslås udstedt om indberetning af anvisning, ændring og sletning af konti). Fuldmagtshavere og værger vil ligeledes kunne anvise, ændre eller slette Nemkonti ved henvendelse til Nemkontosupporten.

Udbetaling Danmark finder som anført, at det er uklart, hvorvidt Udbetaling Danmark forventes omfattet af regler om indberetning af anvisning, ændring og sletning af konti. Men det fremstår under alle omstændigheder ikke klart, om det forhold, at indberetningen sker af en fuldmagtshaver eller værge påvirker aktiveringsproceduren – vil det fx være fuldmagtshaver, som et eventuelt aktiveringsbrev i givet fald sendes til, eller vil det fortsat være borgeren? Udbetaling Danmark finder det også uklart, om det vil være muligt for fuldmagtshaver eller værgeren at anvise fx fuldmagtshaverens eller værgens egen konto?

Det fremgår endvidere, at ministeren for digitalisering vil kunne anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at den sædvanlige aktiveringsproces i særlige tilfælde vil kunne fraviges ved betalingsmodtagerens anvisning eller ændring af en konto via en offentlig udbetaler. Det fremgår endvidere, at det eksempelvis vil kunne være tilfældet, hvor betalingsmodtageren ikke har adgang til sin fysiske postkasse på egen adresse, således at betalingsmodtageren ikke har mulighed for at aktivere kontoen i Nemkontosystemet via den foreskrevne sædvanlige aktiveringsprocedure. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor der er dokumentation for, at betalingsmodtageren ikke kan befinde sig på sin folkeregisteradresse, f.eks. fordi den pågældende er indlagt på et hospital i en længere periode eller er varetægtsfængslet. Tilsvarende vil den sædvanlige aktiveringsproces kunne fraviges, hvis den pågældende lever i hjemløshed eller uden fast bopæl. Det forudsættes, at der fastsættes regler om, at den offentlige udbetaler ved fravigelse af den sædvanlige aktiveringsproces, vil skulle iagttage en alternativ aktiveringsproces, som består i passende kontrolforanstaltninger, der giver en tilsvarende sikkerhed for indberetningens rigtighed.

Udbetaling Danmark er enig i, at der er behov for, at der findes en løsning i forhold til de nævnte persongrupper. En delvis løsning kan efter Udbetaling Danmarks opfattelse netop være, at der er mulighed for at fravige aktiveringsprocessen i visse tilfælde. Det er uklart, hvordan dette i givet fald skal ske, herunder om det er ved at låse kontoen. Hvis dette er tilfældet, fremstår det uklart, hvordan disse regler skal ses i sammenhæng med den nye bestemmelse i lovudkastet § 12, stk. 2.

Det bemærkes under alle omstændigheder, at det er vigtigt, at der ved fastlæggelsen af regler herom tages højde for, at det kan være meget vanskeligt og i nogle tilfælde næsten umuligt for den enkelte borger at kommunikere med myndighederne og omvendt. Kontakten etableres i sådanne tilfælde ofte gennem andre personer, fx tilknyttet kriminalforsorgen eller organisationer, der fx hjælper hjemløse.

Derudover bemærker Udbetaling Danmark, at der også er behov for regler, som imødegår de administrative udfordringer, der er i forhold til borgere, som ikke kan få oprettet en bankkonto. Regler om fravigelse af den sædvanlige aktiveringsproces vil ikke afhjælpe udfordringerne for og i forhold til denne borgergruppe.

Bemærkninger til lovens § 12, stk. 2

Det fremgår, at der som stk. 2 indsættes en bestemmelse, hvorefter en offentlig udbetaler på anmodning fra betalingsmodtageren kan låse en ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet, så betalingsmodtageren ikke umiddelbart selv kan foretage ændringer heraf.

Udbetaling Danmark finder, at bestemmelsens anvendelsesområde er uklar. Som bestemmelsen er formuleret, giver den ikke i sig selv nogen klar afgrænsning af, hvornår en offentlig udbetaler kan låse en ydelsesspecifik konto.

I de specielle bemærkninger henvises alene til et tilfælde hvor en betalingsmodtager og kommunen har aftalt, at kommunen skal administrere betalingsmodtagerens pension efter § 36, stk. 2, i lov om social pension. Men det er uklart, om bestemmelsen også kan anvendes i andre tilfælde efter myndighedens konkrete vurdering og i givet fald hvilke.

Udbetaling Danmark finder således, at bestemmelsens anvendelsesområde bør beskrives nærmere. Det er således uklart, hvorvidt bestemmelsen også kan anvendes i andre tilfælde, fx hvis myndigheden vurderer, at der er tale om borgere, som ikke har nogen fast bopæl (hjemløse) eller borgere, der ikke kan tilgå deres fysiske bopæl, fx borgere der afsoner i fængsel. Her vil formålet med at låse den ydelsesspecifikke konto ofte være at undgå, at der sendes et aktiveringsbrev, som borgeren alligevel ikke kan modtage.

Af samme årsag finder Udbetaling Danmark også, at det bør fremgå af beskrivelsen, hvilken betydning det har, at en konto låses ud over, at borgeren ikke kan ændre kontoen. Udbetaling Danmark antager således fortsat, at låsning af en konto medfører, at der ikke sendes et aktiveringsbrev til borgeren. Omvendt har det den afledte betydning, at sikkerhedsproceduren som aktiveringsbrevet jo medfører, ikke iagttages, hvorfor der kan være behov for særlige kontrolforanstaltninger.

Det bør således efter Udbetaling Danmarks opfattelse uddybes, hvornår bestemmelsen kan anvendes, herunder hvordan den skal ses i forhold til regler fastsat efter bemyndigelsesbestemmelsen i § 6.

Det fremgår endvidere af de specielle bemærkninger, at det efter den foreslåede ordning vil være frivilligt for de offentlige udbetalere, om de vil låse en ydelsesspecifik konto på anmodning fra en betalingsmodtager.

Udbetaling Danmark antager, at en sådan vurdering vil falde ind under faktisk forvaltningsvirksomhed, og at der således ikke vil være tale om en myndighedsafgørelse. Udbetaling Danmark finder, at dette bør fremgå af bemærkningerne.

Bemærkninger til lovens § 14, stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at der kan ske udbetaling til en anden anvist konto end Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto.

Udbetaling Danmark finder det uklart, hvad baggrunden er for, at der ikke kan pålægges borgerne et krav om at anvise enten en Nemkonto eller en specifik konto, når der skal udbetales offentlige ydelser til personer med bopæl i Danmark. Dog med mulighed for i helt særlige tilfælde at fravige dette.

Som det også fremgår flere steder i lovbemærkningerne, har langt størsteparten af borgere en konto, som der kan udbetales til. Samtidig er der også en række sikkerhedsforanstaltninger knyttet til Nemkonto og specifik konto, som ikke ses på samme måde i relation til andre konti. Vil de to typer af konti ikke i tilstrækkelig grad sikre, at borgerne kan få deres ydelser udbetalt til den konto, borgerne konkret ønsker – altså i hvilke tilfælde må det anses for problematisk, at en borgeres offentlige ydelser skal udbetales hertil?

Hvis ikke det kan afgrænses til Nemkonto eller specifik konto, finder Udbetaling Danmark, at der som minimum bør kunne fastsættes bestemmelser, som pålægger borgeren en pligt til at anvise en konto med fornødne retsvirkninger knyttet til manglende anvisning. Altså at borgeren for at kunne få udbetalt en offentlig ydelse skal anvise en konto og kun i helt særlige tilfælde kan undlade dette. Dette bør under alle omstændigheder være tilfældet for personer, der modtager offentlige ydelser fra Danmark, men har bopæl i udlandet.

Dette synes også relevant set i lyset af den generelle udvikling i forhold til anvendelsen af Nemkontosystemet, som bl.a. afspejles i lovudkastets § 17, hvorefter udbetalinger fra en offentlig udbetaler til en betalingsmodtager via Nemkontosystemet kan omdirigeres og ske til Skatteforvaltningen i stedet med henblik på modregning med gæld til det offentlige eller udbetaling til rettighedshavere.

Det virker uhensigtsmæssigt, at en borgers undladelse af anvisning af en konto kan medføre, at den offentlige myndighed ikke har andre alternativer end at udbetalte kontant, ligesom det ud fra det beskrevne i visse tilfælde vil kunne betyde, at borgeren vil kunne undgå modregning med gæld mv. Samtidig finder Udbetaling Danmark også, at det i øvrigt vil være i tråd med de generelle hensyn bag Nemkontosystemet, som også afspejles i bemærkningerne til lovudkastets § 13.

Dog er Udbetaling Danmark enig i, at der vil kunne være helt særlige tilfælde, hvor det kan vise sig umuligt eller meget svært for borgeren at anvise en konto. I disse tilfælde bør der derfor være mulighed for efter en konkret vurdering af fravige kravet om anvisning af en konto. Det skal i så fald afklares, hvem der kan tage stilling til fravigelse af kravet, og hvordan udbetaling i givet fald så kan foregå, idet der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen i § 14, stk. 3.

Udbetaling Danmark bemærker i øvrigt, at det ikke synes at være en forudsætning generelt i reglerne, at den konto (Nemkonto, specifik konto eller anden konto) som anvises, skal være betalingsmodtagerens egen konto. Udbetaling Danmark finder det hensigtsmæssigt, om dette forhold beskrives yderligere i bemærkningerne, idet Udbetaling Danmark er i tvivl om, hvilke begrænsninger, kontrolforanstaltninger m.v., som angivelse af en andens konto medfører.

I relation til udenlandske konti, bemærker Udbetaling Danmark at overførsel til en konto i udlandet som udgangspunkt ikke kan ske gennem pengeinstitut, såfremt beløbsmodtageren ikke er ejer/medejer af kontoen. Pengeinstitutterne henviser i den forbindelse typisk til hvidvaskreglerne. Det bør dermed fremgå, at der alene kan anvises til udenlandsk konto, som beløbsmodtageren er ejer/medejer af.

Bemærkninger til § 14, stk. 3

Det fremgår af bestemmelsen, at hvis betalingsmodtageren ikke i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig udbetaler har anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, skal den offentlige udbetaler sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde. Det samme gælder, når den offentlige udbetaler modtager information om, at betaling ikke kan gennemføres.

Det fremgår endvidere, at lovforslaget ikke indebærer, at offentlige udbetalere kan stille som betingelse for at foretage udbetalinger af ydelser, at betalingsmodtageren har en Nemkonto eller på anden måde råder over en pengeinstitutkonto eller anden form for konto, medmindre dette følger af anden lovgivning. Offentlige udbetalere kan henvise til betalingsmodtagers pligt til at anvise en Nemkonto i forbindelse med udbetalingen, jf. § 2, men lovforslaget indeholder herudover ikke hjemmel til, at offentlige udbetalere kan påtvinge en betalingsmodtager at få udbetalt sine ydelser til en pårørendes pengeinstitutkonto, hvis betalingsmodtageren ikke ønsker dette. Den offentlige udbetaler kan dermed ikke stille som betingelse for udbetaling, at betalingsmodtageren oplyser et kontonummer, men vil være forpligtet til at sikre, at udbetalingen kan anvises på anden måde, f.eks. kontant.

Udbetaling Danmark finder, at lovforslaget generelt ikke i tilstrækkelig grad forholder sig til det forhold, at der er sket en væsentlig udvikling siden 2003 i forhold til offentlige myndigheders administration og praktiske muligheder for at anvende alternative udbetalingsformer til kontooverførsler.

Det fremgår af lovbemærkninger til lov nr.1203 af 27. december 2003 om offentlige betalinger m.v., at det på daværende tidspunkt var hensigten, at varetagelsen af løsningerne for personkredsen uden en pengeinstitutkonto skulle ske gennem NemBetaling.

Derudover fremgik det af lovbemærkningerne, at det på daværende tidspunkt var udbredt med kontantkasser, men at det dog var ønsket at begrænse antallet, og at der derfor med henblik på at fremme samarbejdet og koordinationen på tværs af myndigheder om kontantkasser blev tilvejebragt hjemmel til, at finansministeren kunne fastsætte regler om etablering af en fælles administration for flere offentlige myndigheder inden for et nærmere bestemt lokalområde, som kan foretage kontante ind- og udbetalinger.

Umiddelbart ses bemyndigelsen alene udnyttet i forhold til indbetalinger til offentlige myndigheder, jf. bekendtgørelse nr. 337 af 10. april 2007 om elektronisk betalingsforvaltning af indbetalinger til offentlige myndigheder. Dermed er der fortsat ingen særlig regulering i forhold til udbetalinger.

Ligeledes fremgår det, at det senere viste sig, at ordningen med Nembetaling ikke var realisabel.

Det bemærkes, at Udbetaling Danmark ikke har kontantkasser, ligesom det også er Udbetaling Danmarks forståelse, at kontantkasserne generelt er nedlagt i de fleste kommuner.

Ligeledes er der heller ikke længere – i modsætning til hvad tilfældet var i 2003 og 2006 – mulighed for at anvende checks som betalingsmiddel.

Det bemærkes også, at det af lovbemærkningerne til lovændringen i 2003 fremgik, at der var tiltænkt udstedelse af regler, som skulle sikre løsninger, som både tog hensyn til borgerne men

også effektiviseringen i det offentlige. Følgende fremgik således af de almindelige bemærkninger punkt 1.2. til lov nr.1203 af 27. december 2003:

"Ifølge lovforslaget kan finansministeren fastsætte regler om udbetalingsafviklingen, hvis en borger og virksomhed ikke selv anviser eller er forhindret i at anviser en konto.

Gruppen uden en pengeinstitutkonto består af personer, som enten ikke ønsker eller ikke har mulighed for at oprette en pengeinstitutkonto. Som nævnt ovenfor kan det samlede antal udgøre op til 53.000 personer eller 1,3 pct. af befolkningen. Der eksisterer ingen opgørelser over, hvorfor denne gruppe ikke har en pengeinstitutkonto, herunder om det skyldes manglende mulighed eller modvilje.

Personkreds, der fravælger en pengeinstitutkonto

I lovforslaget indgår der to bemyndigelser til finansministeren af betydning for denne personkreds. Der lægges op til at tage betydelige hensyn til personkredsen, der fravælger en pengeinstitutkonto.

For det første bemyndiges finansministeren til at fastsætte regler om udbetalingsafviklingen, som har frigørende virkning for offentlige myndigheder, når personen eller virksomheden er underrettet herom. Det kan være i form af, at en offentlig myndighed opretter en konto, hvor den pågældende person eller virksomhed kan ønske selv at have ejerskab hertil, eller at kontoen skal ejes af staten (også kaldet NemBetalings). Kontoen kan oprettes i f.eks. et pengeinstitut, som staten har indgået en forretningsaftale med.

Ved statslig ejerskab af kontoen vil den pågældende borger eller virksomhed have hæveadgang og hermed opleve det som en kontantkasse.

Med hjemlen sikres fleksible muligheder for at forene personlige hensyn med ønsket om offentlige effektiviseringer.

For det andet bemyndiges finansministeren til efter nærmere forhandlinger at fastlægge kontantkassernes placering i lokalområder på tværs af den eksisterende myndighedsstruktur. Bemyndigelsen skaber mulighed for at opnå betydelige effektiviseringer, ligesom der samtidig skabes mulighed for at yde samme service til personer og virksomheder, der foretrækker kontantkasser. Der lægges op til, at opgaven efter udbud kan overlades til ikke-offentlige myndigheder.

Personkreds, der ikke har adgang til en pengeinstitutkonto

Pengeinstitutter kan afvise at oprette en konto til en person og virksomhed, jf. ovenfor. Det vil også gælde en NemKonto. Personer vil efter omstændighederne kunne nægtes adgang til at oprette en konto, hvis der foreligger en klar, saglig og individuel begrundelse. Der sker bl.a. afvisning af personer med voldelig eller anstødelig adfærd.

Gruppen af personer med voldelig adfærd er meget begrænset og skønnes at ligge på omkring 1.000 personer, men der er tale om et meget usikkert skøn. Denne gruppe modtager i dag de offentlige udbetalinger ved fremmøde i kommunale kontantkasser udstyret med vagtværn til formålet. KPMG peger i sin rapport på muligheden for at give gruppen med voldelig adfærd et hævekort til pengeinstituttets kontantautomater, da de kan benyttes uden adgang til de egentlige filialer.

Hjemløse m.fl. kan i dag have vanskeligt ved at opnå en pengeinstitutkonto på grund af, at identifikationspapirer ofte mistes af de hjemløse. Dette problem vil blive søgt løst, f.eks. ved billedidentifikation.

Finansministeren bemyndiges til at fastsætte regler for udbetaling til personer, som ikke har mulighed for at oprette en pengeinstitutkonto. Bemyndigelsen kan bidrage til at sikre fleksibilitet og mulighed for at skræddersy mere individuelle løsninger, der passer til den pågældende gruppes behov og muligheder.

Endvidere er der hjemmel til fortsat i et vist omfang at have lokale kontantkasser. Der henvises til bemærkningerne til § 3, stk. 2-4."

Der ses ikke at være fastsat regler, der bidrager til at sikre fleksibilitet og mulighed for individuelle løsninger. Dermed opleves der fortsat udfordringer i forhold til udbetaling af offentlige ydelser til personer, som enten ikke ønsker eller ikke kan få en konto.

Det bemærkes også, at Udbetaling Danmark fortsat modtager henvendelser fra borgere, som giver udtryk for, at de ikke kan få oprettet en bankkonto, fordi de ikke har en lønkonto.

Der er efter Udbetaling Danmarks opfattelse behov for, at der findes en helhedsorienteret løsning, hvor borgere som udgangspunkt vil være forpligtede til at få oprettet en konto til udbetaling af offentlige ydelser, men hvor der samtidig tages hensyn til de borgere, som ikke har mulighed for at få en konto. I sidstnævnte tilfælde bør det overvejes, om der er mulighed for at tænke en løsning ind i forhold til alternative udbetalingsmuligheder på tværs af de offentlige myndigheder under hensyntagen til de enkelte borgeres forhold og det forhold, at der generelt er blevet længere geografisk mellem borger og myndighed.

Udbetaling Danmark har således ikke mulighed for at udbetale kontant til borgere. Udbetaling Danmark har ikke nogen fysisk borgerkontakt, hvilket også var forudsat ved etableringen af Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark har derfor hverken kontantkasser eller egentlige kundecentre. Udbetaling Danmark har alene driftscentre i Hillerød, Vordingborg, Haderslev, Holstebro og Frederikshavn.

Konsekvenserne ved at fastlægge at Udbetaling Danmark vil skulle udbetale kontant til borgere, kan derfor potentielt være store og synes ikke i tråd med hensigten bag etableringen af Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark har også vanskeligt ved at se, hvordan borgerne skulle kunne få udleveret kontanter, når centrene er placeret med så store geografiske afstande. Dertil kommer også, at en del af de borgere, som bankerne afviser, og som derfor ikke har en konto, er borgere der afvises af bankerne på grund af fx voldelig eller anstødelig adfærd. Det er vanskeligt at se, hvordan Udbetaling Danmark vil kunne forestå kontant udbetaling til sådanne borgere uden ansættelse af vagtværn eller lignende.

Af en mere tekstnær bemærkning finder Udbetaling Danmark, at afsnittet om gældsbrevslovens § 3 er uhensigtsmæssigt i sin nuværende form. Udbetaling af offentlige ydelser til borgere, kan ikke efter Udbetaling Danmarks opfattelse betragtes som omfattet af gældsbrevslovens § 3. Som afsnittet er formuleret fremstår dette dog uklart. Ligeledes er det uklart, hvad pointen med afsnittet reelt er, men det kan give indtryk af, at offentlige udbetalere skal udbetale ydelser – når dette skal ske kontant i mangel af andre udbetalingsmåder – på borgernes bopæl, hvilket vil være en meget uheldig forståelse af afsnittet, da konsekvenserne af dette vil være enorme.

Bemærkninger til § 21

Det fremgår af lovudkastets § 21, at det er Digitaliseringsstyrelsen, der er systemejer og ansvarlig for Nemkontosystemet.

Det fremgår endvidere af de almindelige og specielle bemærkninger til bestemmelsen, at:

”Digitaliseringsstyrelsens forpligtelse til at stille systemet til rådighed for offentlige udbetalere indebærer en forpligtelse til at gøre systemet tilgængeligt for de offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet til at sende betalingsordrer til udbetaling via systemet. Hvis Nemkontosystemet i en periode ikke er tilgængeligt for de offentlige udbetalere f.eks. ved planlagt nedetid som følge af vedligehold eller driftsforstyrrelser eller nedbrud, har Digitaliseringsstyrelsen en forpligtelse til at sikre, at systemets funktioner hurtigst muligt bliver tilgængelige, så der kan gennemføres betalinger via systemet. Den enkelte offentlige udbetaler vil selv have til pligt at sikre, at betalingerne til betalingsmodtagere kan gennemføres på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt. Digitaliseringsstyrelsen vil i muligt omfang bistå de offentlige udbetalere med at få adgang til betalingsoplysninger på betalingsmodtagere fra Nemkontosystemet, såfremt dette vurderes proportionalt og forsvarligt. Digitaliseringsstyrelsens primære forpligtelse ved systemets manglende tilgængelighed, vil dog være at sikre, at systemet bliver tilgængeliggjort på ny.”

Udbetaling Danmark er overordnet set ikke uenig i, at offentlige udbetalere bør have beredskabsplaner for håndtering af situationer, hvor der er nedbrud på en central og kritisk offentlig digital infrastruktur som fx Nemkontosystemet. Udbetaling Danmark finder dog, at der er behov for at overveje kravene til de offentlige udbetalere i sådanne situationer nærmere, således at det ikke af lovgivningen blot fremgår, at den enkelte offentlige udbetaler selv vil have pligt til at sikre, at betalingerne gennemføres på anden vis. Hvis der er nedbrud på Nemkontosystemet, vil det også have store konsekvenser for de offentlige udbetaleres administration, og det bør sikres, at der ikke stilles urealistiske krav til offentlige udbetalere.

Således bør det overvejes nærmere, hvornår pligten indtræder i forhold til, at offentlige udbetalere skal igangsætte udbetalinger uden om Nemkontosystemet. Det må vel fx antages, at det som minimum forudsætter, at Digitaliseringsstyrelsen vurderer, at nedbruddet vil have en vis varighed. Samtidig bør det også fremgå, at det i givet fald vil være Digitaliseringsstyrelsen, der bærer ansvaret for at sikre, at der fx ikke sker dobbeltudbetaling, hvis nedbruddet sker efter, at kompletteringen af betalingerne er sket i Nemkontosystemet men før ekspeditionsdatoen. Der bør også efter Udbetaling Danmarks opfattelse fastsættes særlige regler, som giver myndighederne en rimelig tid til at gennemføre alternative udbetalinger, og som således tager højde for, at udbetalingerne vil kunne blive forsinkede.

Det bemærkes endvidere, at en sådan pligt formentlig nødvendiggør en alternativ integration til banken. Det vil samtidig også forudsætte, at Udbetaling Danmark er bekendt med borgernes kontooplysninger, herunder Nemkontooplysninger. Udbetaling Danmark finder det uklart, hvordan dette sikres i et tilfælde, hvor Digitaliseringsstyrelsen måtte vurdere, at det ikke er proportionalt at hjælpe myndighederne hermed. Betyder det fx, at Udbetaling Danmark vil være nødt til at vedligeholde kontooplysninger ved siden af Nemkontosystemet for at kunne sikre, at betalingerne gennemføres på anden vis, og hvordan hænger det i givet fald sammen med bestemmelsen i bekendtgørelsens § 17, stk. 1, om, at Nemkontonummerets fire sidste cifre er skjult. Det synes endvidere forudsat i lovgivningen, at offentlige myndigheder kan ophøre med at registrere betalingsmodtagernes pengeinstitutkonti, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 3.

udbetaling danmark=

Som beskrivelsen fremgår af lovbemærkningerne på nuværende tidspunkt, vurderer Udbetaling Danmark derfor, at der er behov for at analysere, risikovurdere og estimere en sådan løsning, og at det må formentlig forventes at medføre øgede administrative omkostninger hos Udbetaling Danmark.

Digitaliseringsstyrelsen
Fremsendt pr. e-mail hoeringnemkonto@digst.dk

Ulrik Nødgaard
Nationalbankdirektør

Direktionen
Telefon: +45 3363 6002

Danmarks Nationalbank
Langelinie Allé 47
2100 København Ø
Telefon: +45 3363 6363

www.nationalbanken.dk
nationalbanken@nationalbanken.dk

Vedrørende høring over udkast til lov om Nemkonto

Digitaliseringsstyrelsen har den 5. november 2024 sendt forslag til lov om Nemkonto i høring.

Forslaget giver anledning til to væsentlige overvejelser i forhold til dels finansiell stabilitet, dels adgang til konti i Danmarks Nationalbank.

Ved indførsel af funktionen Nemkonto var det klart forudsat, at det alene skulle være muligt at angive en konto i et pengeinstitut som Nemkonto, og der henvises her til indlånskonti i pengeinstitutter.

Pengeinstitutter har eneret på at modtage indlån, og er som følge heraf underlagt en omfattende og detaljeret regulering, der skal beskytte disse indlån. Det gælder i forhold til krav om ledelse og styring af pengeinstituttet og kapital- og likviditetskrav, når pengeinstituttet er i drift, og i forhold til et udførligt afviklingsregime, der skal sikre beskyttelse af indskydernes midler i en nedbrudssituation, herunder også i form af en særskilt indskydergaranti.

Betalings- og e-pengeinstitutter må ikke modtage indlån, og er derfor ikke underlagt tilsvarende regulering.

Med lovforslaget bliver det fremover muligt for borgere og virksomheder også at anvisne en konto i betalingsinstitut eller e-pengeinstitut som Nemkonto.

Det angives, at der dermed tages højde for udviklingen i den finansielle sektor, siden Nemkonto blev indført, og at det desuden kan medvirke til at øge konkurrencen i finanssektoren.

Det fremlagte forslag til lov om Nemkonto forholder sig ikke til den risiko, der er for forbrugere og virksomheder, der vælger at benytte denne mulighed i forhold til beskyttelse af deres indestående.

Lovforslaget bør tydeliggøre, at der er forskel på at have en konto i betalingsinstitut eller e-pengeinstitut og i et pengeinstitut.

Forslaget bør endvidere forholde sig til de risici, det medfører for den finansielle stabilitet, hvis der placeres betydelige midler uden for pengeinstitutter, herunder i en afviklingssituation, hvor der kan opstå en forventning om statslig involvering, såfremt der er betydelige midler, der ellers ikke vil være beskyttet.

9. december 2024

Sagsnr.: 142191

L 70 Forslag til lov om ændring af lov om betalingskonti, lov om finansiel virksomhed, lov om kapitalmarkeder, lov om Danmarks Nationalbank og forskellige andre love, der blev fremsat 5. november, ændrer lov om betalinger, således at betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter under visse betingelser kan få adgang til Nationalbankens betalingssystemer, uden at de pågældende institutter behøver at have et samarbejde med et pengeinstitut. Det er Nationalbanken, der konkret afgør, om et betalingsinstitut og e-pengeinstitut kan få adgang.

Danmarks Nationalbank har mulighed for at give adgang til sine betalingssystemer som en pengepolitisk modpart eller ikke-pengepolitisk modpart.

Ikke-pengepolitiske modparter defineres ved kontohavere, som kun har en afviklingskonto og ikke har adgang til de pengepolitiske instrumenter. En afviklingskonto forrentes ikke og indeståendet ved dagens slutning må kun være af et omfang, der kan retfærdiggøres ud fra afviklingsmæssige formål. Den kan dermed ikke anvendes til opbevaring af kundemidler, uanset om disse defineres som indlån eller som bestemt til betalinger.

De pengepolitiske modparter har hver især en anfordringskonto, foliokonto, i Nationalbanken, som forrentes med foliorenten. Derudover har de pengepolitiske modparter adgang til Nationalbankens udlånsoperationer.

Adgang til de pengepolitiske instrumenter er begrænset til pengeinstitutter, filialer af udenlandske kreditinstitutter eller realkreditinstitutter, der driver penge- eller realkreditinstitutvirksomhed i Danmark.

Nationalbanken vælger sine pengepolitiske modparter ud fra pengepolitiske og finansiel stabilitets hensyn. Afgørelsen herom er tillagt Nationalbanken.

Ændringen af lov om betalinger ved L 70, der muliggør, at betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter kan få adgang til Nationalbankens betalingssystemer sammenholdt med forslaget til lov om Nemkonto, kan give anledning til en forventning hos disse institutter om at få adgang til en konto, der kan anvendes til opbevaring af kundemidler.

Forslaget til lov om Nemkonto bør derfor tydeliggøre, at det vil være en forudsætning for et betalingsinstitut eller e-pengeinstitut, der ønsker at tilbyde kunder at anvise Nemkonto hos dem, at de skal have et samarbejde med et pengeinstitut, som kan opbevare kundemidler for at kunne fungere som Nemkonto, idet institutterne ikke kan forvente at få adgang til en sikringskonto i Nationalbanken.

Med venlig hilsen

Ulrik Nødgaard

Rosa Kirketerp

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 5. november 2024 13:56
Til: HøringNemkonto
Emne: SV: Høring af lovforslag om Nemkonto

Kære Rosa Kirketerp

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jeanet Danneberg Jepsen
Ledelsessekretær

Vester Voldgade 113
1552 København V
Direkte +45 33 38 92 76
Mobil +45 29 20 02 76
Mail jdj@da.dk
Web da.dk

Denne mail er tilsigtet en bestemt modtager og kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke den rette modtager, beder vi dig om at orientere os ved at besvare denne mail og derefter slette den. Det er ikke tilladt at beholde, kopiere, videresende eller bruge oplysninger fra denne mail, hvis du ikke er den rette modtager.

Fra: Michael Camphausen <mca@camphausen.dk>
Sendt: 8. november 2024 16:41
Til: HøringNemkonto
Emne: DAFINA høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om Nemkonto i høring

På vegne af **Dansk Fintech Alliance (DAFINA)** fremsendes hermed nedenstående **høringssvar** vedrørende styrelsens ovennævnte lovudkast i høring.

DAFINA takker på denne vis for muligheden for at afgive nærværende høringssvar og skal således fremkomme med følgende bemærkninger til den foreslåede lov om Nemkonto, hvad angår den nye lovmæssige mulighed for at anviser en konto i et kontoførende betalingsinstitut eller e-pengeinstitut som Nemkonto:

DAFINA støtter forslaget i så henseende og vil gerne kvittere for den gode dialog med styrelsen herom som led i moderniseringen af lovgivningen på området til også at inkludere kontoførende betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter i lyset af PSD2 og EMD.

Vi bemærker i denne sammenhæng, at der i den nye bestemmelse herom (lovforslagets § 5) ikke alene bør være en **direktivhenvisning** til PSD2, men også til EMD, dvs. til begge gældende EU-direktiver, idet det førstnævnte direktiv omhandler betalingsinstitutter/betalingsudbydere, og idet det sidstnævnte direktiv omhandler e-pengeinstitutter/e-penge-udbydere (det bliver først med PSD3, at EMD lovteknisk skrives ind i PSD og dermed ophører som selvstændigt direktiv).

Vi bemærker videre, at det i loven (i det mindste i lovbemærkningerne) bør afklares, hvorvidt **betalingsudbydere og e-pengeudbydere med såkaldt begrænset tilladelse** efter betalingsloven også omfattes af den nye mulighed i medfør af Nemkontoloven (dvs. også omfattes af § 5).

Det gælder således, at disse udbydere også kan være **kontoførende udbydere** i betalingsreguleringens forstand, ligesom disse udbydere også kan få tilladelse til at **gennemføre betalingstransaktioner** til brug herfor (jf. lovbemærkningernes bemærkning om, at det forudsættes, at den pågældende udbyders tilladelse omfatter betalingstjeneste nr. 3 i lovens bilag 1 i form af betalingstransaktioner).

På den ene side anføres i lovbemærkningerne, at bestemmelsen omfatter institutter med tilladelse efter betalingslovens § 8 eller § 9. På den anden side anføres samtidig i lovbemærkningerne, at bestemmelsen omfatter kontoførende udbydere af betalingskonti, hvilket således også kan være udbydere med begrænset tilladelse efter betalingslovens § 50 og § 51.

Dertil kommer, at det også anføres i betalingsloven og EU-direktiverne, at udbydere med begrænset tilladelse i lovens/direktivernes forskellige sammenhænge skal behandles som betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter.

Hvis det således ikke afklares nærmere i lovbemærkningerne, hvorvidt udbydere med begrænset tilladelse efter betalingslovens § 50 og § 51 er omfattet eller omvendt ikke er omfattet, vil det efterlade en fortolkningsmæssig tvivl i så henseende for institutterne/udbyderne i praksis.

Herudover bemærker vi, at det i lovbemærkningerne bør præciseres, at den pågældende konto udbudt af et betalingsinstitut eller e-pengeinstitut kan være en **betalingskonto med eller uden elektroniske penge / e-penge**, dvs. at såkaldte e-penge-konti er omfattet ligesom almindelige betalingskonti. Det kan med andre ord skabe unødigt fortolkningstvivl, hvis der alene angives betalingskonti som kontotype (også i den kommende bekendtgørelses forstand) uden samtidig forklaring i lovbemærkningerne om, at dette også omfatter e-penge-konti forstået som betalingskonti med lagrede e-penge.

Vi har forståelse for forudsætningen/betingelsen om, at en sådan betalingskonto (eller e-penge-konto) skal have en dansk eller internationalt **anerkendt kontoidentifikation**. Det bør dog i lovbemærkningerne herom præciseres, at IBAN også omfatter såkaldte **virtuelle IBANS**, idet

betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter netop gør brug af sådanne virtuelle IBANS i praksis. Virtuelle IBANS bør med andre ord også udgøre en lovmæssig kontoidentifikation i den nye lovs forstand (og i den kommende bekendtgørelses forstand), for i modsat fald vil det i praksis gøre den nye mulighed for betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter for at udbyde Nemkonti illusorisk.

Vi har endvidere forståelse for, at betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter også skal omfattes af den såkaldte **forpligtelse til offentlig tjeneste** i den nye lovs forstand (i realiteten som en art modstykke til muligheden for / retten til at lade betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter udbyde betalingskonti og e-penge-konti som Nemkonti). Det bør i denne forbindelse blot erindres (både i lovbemærkningerne og mht. den kommende bekendtgørelse på området), at en række betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter (og betalingsudbydere / e-pengeudbydere med begrænset tilladelse) kan have en forretningsmodel og produktudbud, som formelt omfatter udbud af konti som kontoførende udbyder og gennemførelse af betalingstransaktioner forbundet hermed, dog uden at dette i realiteten betragtes som eller kan sige at udgøre udbud af konti, som skal fungere som alternativ til almindelige bankkonti eller lignende.

Der er med andre ord ikke tale om betalingskonti til brug for almindelige betalingskontotjenester i bred forstand, og det giver ikke mening i disse situationer at tale om Nemkonti (et eksempel herpå kan være diverse **wallets** til brug for mere specifikke forretningsmodeller, hvor en sådan wallet i reguleringens formelle forstand kan siges at udgøre en betalingskonto eller e-penge-konto, men der er reelt ikke tale om et gængs kontoprodukt, som er sammenlignelig med en bankkonto – der er i højere grad tale om et bagvedliggende infrastrukturelt kontoprodukt, og brugeren/kunden heraf vil heller ikke opfatte betalingskontoen / e-penge-kontoen udbudt af det kontoførende institut i så henseende som en gængs konto i bred forstand, der udgør et alternativ til en bankkonto).

Det kan i denne forbindelse også overvejes, om betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter først bør omfattes af den såkaldte forpligtelse til offentlig tjeneste, dvs. at det afventer en senere lovændring til den nye lov (og/eller en kommende ændringsbekendtgørelse til den kommende bekendtgørelse), når der i praksis er etableret et marked for konti, herunder Nemkonti, udbudt af kontoførende betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, hvormed sektoren, udbyderne og myndighederne har fået fornøden erfaring med og indsigt i de forskelligartede forretningsmodeller, kontoprodukter, wallets mv. og dermed kender til de forskellige distinktioner, kriterier, nuancer mv. i så henseende.

Såfremt ovenstående bemærkninger måtte give anledning til spørgsmål eller afklaringer, står DAFINA naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Dansk Fintech Alliance (DAFINA)

Digitaliseringsstyrelsen

HØRINGSSVAR

TIL UDKAST TIL LOV OM NEMKONTO

5. december 2024

Ref. nr. 2024-6183

Danske A-kasser takker for høringen.

Det er vigtigt for A-kasserne, at de er omfattet af definitionen af offentlige udbetalere og dermed direkte kan anvende Nemkontosystemet til udbetaling af ydelser til deres medlemmer.

A-kasserne er private foreninger, der ifølge lov udbetaler offentlige forsørgelsesydelse til medlemmerne. Udbetaling sker i dag til medlemmernes Nemkonto.

A-kasserne udbetaler dagpenge, efterløn og feriedagpenge med refusionsret fra staten for ydelserne – og i praksis med direkte træk fra SKB til medlemmets Nemkonto. Dette er lovreguleret.

Lovforslagets § 8, stk. 1, nr. 3 og 4, omtaler 'udgifter' der dækkes ved statstilskud og vi antager, at de ydelser, der udbetales af a-kasserne, skal ses som en 'udgift' og at a-kasserne dermed er omfattet. Det er imidlertid ikke helt klart, hvad der menes med 'udgift'. A-kassernes driftsudgifter dækkes fx ikke ved statstilskud, men dækkes dog af bidrag (medlemsbidrag) i henhold til lov.

Vi kan ikke se, at a-kasserne kan være omfattet af andre regler end lovens § 8, stk. 1, nr. 3.

Lovens § 8, stk. 1, nr. 4, vedrører foreninger – hvilket a-kasserne er – men a-kasserne modtager ikke kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten.

Såfremt det ikke er opfattelsen, at a-kasserne er omfattet af definitionen offentlige udbetalere, jf. lovforslagets § 8 stk. 1, nr. 3, skal vi opfordre til, at de bliver det, så de fremadrettet kan fortsætte med at udbetale ydelser til medlemmernes Nemkonto, sådan som de er forpligtet til det ifølge lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Hvis a-kasserne ikke skal være omfattet, er der behov for, at vi går i videre dialog om sagen.

Med venlig hilsen

Heidi Lindholm
Chefkonsulent

Telefon: 3586 6600
CVR: 4218 5116

dak@danskeakasser.dk
www.danskeakasser.dk

Staunings Plads 3, 2.
1790 København V

Rosa Kirketerp

Fra: Rasmus Rose <RRS@regioner.dk>
Sendt: 6. december 2024 13:51
Til: HøringNemkonto
Cc: Lilse Svanholm
Emne: SV: Høring af lovforslag om Nemkonto

Kære Rosa

Danske Regioner har ikke nogle bemærkninger til forslaget.

/Rasmus

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4 – Postboks 2193
1013 København K

Sendt digitalt til hoeringnemkonto@digst.dk.

Høring over udkast til lov om NemKonto

Dataetisk Råd takker for den fremsendte høring. Rådet rådgiver regeringen og Folketinget om dataetiske problemstillinger knyttet til spørgsmålet om, hvordan anvendelse af ny teknologi kan ske med udgangspunkt i borgernes rettigheder, retssikkerhed og grundlæggende samfundsmæssige værdier. Rammerne for NemKonto, som er en grundlæggende del af den digitale borgerrettede infrastruktur i Danmark, er derfor af interesse for rådet.

Dataetisk Råd har i dette tilfælde valgt at afgive et snævert høringssvar vedr. lovforslagets muliggørelse af videregivelsen af risikodata fra NemKontosystemet til visse finansielle institutter og visse private udbetalere. Årsagen er, at rådet vil gøre opmærksom på visse aspekter af lovforslaget, der kan være dataetisk problematiske.

Nærmere bestemt åbner lovforslaget for, at DIGST kan behandle data med det formål at mindske risikoen for utilsigtede fejl, svindel og misbrug med betalingsmodtageres og anvendere af NemKontosystemets midler. Herunder med 'teknologiske muligheder for behandling af store datamængder', hvilket kunne indikere, at der påtænkes at bruge kunstig intelligens. Ministeren bemyndiges til at fastsætte regler herfor inkl. regulering af nye værktøjer samt detaljerede regler om behandlingssikkerhed, herunder om adgang til data.

Dataetisk Råd vil for det første fremhæve, at anvendelsen af kunstig intelligens på data om borgers finanser og økonomiske adfærd rejser dataetiske spørgsmål. Især er det relevant at være opmærksom på risikoen for krænkelse af privatlivets fred, samt risiko for fejl ved brug af generativ AI, potentielt diskriminerende algoritmer, forstærket af utilstrækkelig gennemsigtighed omkring rammerne for anvendelse af kunstig intelligens. Rådet opfordrer ministeriet til at være opmærksom på sådanne forhold i udarbejdelsen af bekendtgørelser og andre regler i forlængelse af lovforslaget.

For det andet vil rådet pege på, at flere elementer i forslaget om deling af risikodata med fordel kunne specificeres og eksemplificeres. Uden en nærmere specifikation bliver afdækning af potentielle dataetiske problemstillinger nærværd umuliggjort. Herudover er det relevant at specificere *til hvilke* finansielle institutter og private

udbetalere, man forventer at dele de såkaldte risikodata. Ved udviklingen af nye processer for dataudveksling og vidensdeling, er det afgørende, at der sikres en høj grad af dataminimering og beskyttelse af individers private oplysninger. Dette indebærer, at kun nødvendige data bør deles, og at der implementeres sikkerhedsforanstaltninger, for at forhindre misbrug eller unødigt deling af personfølsomme data.

Rådet understreger desuden, at eksisterende restriktioner for deling af data er indført for at beskytte individet. Ved enhver udarbejdelse af forslag til eventuelle nye regler og processer i indsatsen mod digital svindel, henviser rådet til rådets [10 dataetiske principper og værdier](#), med henblik på at skabe balance mellem effektiv kriminalitetsbekæmpelse og beskyttelse af individets rettigheder.

Det bemærkes slutteligt, at rådet generelt anbefaler, at ministerier redegør for de dataetiske konsekvenser af lovforslag. Dataetiske konsekvensanalyser sætter fokus på værdier og principper som blandt andet velfærd og demokrati, værdighed, selvbestemmelse, lighed, gennemsigtighed, sikkerhed og privatliv. Dataetiske konsekvensanalyser vil således hjælpe med at bringe fordele, ulemper og utilsigtede konsekvenser ved lovforslag frem i lyset og dermed bidrage til, at Folketingets beslutninger tages på et mere kvalificeret grundlag. Dette gælder naturligvis i særlig grad lovforslag, som angår persondata.

Dataetisk Råd kan i den forbindelse henvise til rådets værktøj '[Dataetik – Sådan gør du](#)', der operationaliserer identificeringen og stillingtagen til dataetiske dilemmaer.

Dataetisk Råd står til rådighed for uddybning og yderligere rådgivning.

På vegne af Dataetisk Råd og med venlig hilsen

Johan Busse

Formand

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1301 København K

10. december 2024

J.nr. 2024-11-0222
Dok.nr. 662590
Sagsbehandler
Christine Børrum

Sendt til hoeringnemkonto@digst.dk

Digitaliseringsstyrelsens j.nr. 2024-6183: Høring over Digitaliseringsstyrelsens udkast til lovforslag om Nemkonto

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

1. Digitaliseringsstyrelsen har den 5. november 2024 som led i en offentlig høring anmodet om Datatilsynet eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

I forlængelse af telefonsamtalerne den 26. november og 6. december 2024 sender Datatilsynet hermed sine bemærkninger.

2. Det fremgår af lovforslaget, at Digitaliseringsstyrelsen skal udvikle, idriftsætte og eje et nyt Nemkontosystem, og at dette løbende skal udvikles, så det er tidssvarende og til enhver tid overholder gældende regler og standarder for offentlige it-systemer, herunder krav til sikkerhed, og at det nye system skal kunne imødekomme anvenderes forretningsbehov.

3. Datatilsynet har noteret sig, at det flere steder i lovforslagets bemærkninger er understreget, at Nemkontosystemet – herunder de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser – skal administreres i henhold til reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Datatilsynet har i den forbindelse særsomt hæftet sig ved, at det er udtrykkeligt anført i lovbemærkningerne bl.a., at de enkelte behandlingsaktiviteter – i det omfang der behandles personoplysninger – skal ske inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne, at de almindelige krav om bl.a. proportionalitet og dataminimering skal iagttages, og at adgangen til administrativt at fastsætte regler om, at der kan anvendes oplysninger til kontrol- og tilsynsopgaver for anvendelse af Nemkontosystemet, "ikke benyttes i et videre omfang, end hvad der er nødvendigt for at sikre, at det efter lovforslaget tilsigtede formål opnås".

Datatilsynet har endvidere hæftet sig ved, at det fremgår af lovbemærkningerne, at Digitaliseringsstyrelsen ikke vil "foretage profilering af personoplysninger, men kun vil samle data, der kan være relevant for den pågældende anvender af Nemkontosystemet." Datatilsynet har også noteret sig, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der i forbindelse med videregivelse af såkaldt risikodata ikke vil blive videregivet følsomme personoplysninger.

Endelig har Datatilsynet noteret sig, at Digitaliseringsstyrelsen har anført bl.a. følgende i lovforslagets bemærkninger:

"Digitaliseringsstyrelsen vil som dataansvarlig være ansvarlig for at overholde den dataansvarliges forpligtelser efter databeskyttelsesforordningen og databeskyt-

telsesloven. Det omfatter bl.a. at sikre databeskyttelse gennem design og standardindstillinger i Nemkontosystemet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 25, at fastsætte de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger med udgangspunkt i en risikovurdering, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 32, samt om nødvendigt foretage en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35. Digitaliseringsstyrelsen vil endvidere skulle varetage oplysningspligten samt behandle modtagne anmodninger fra de registrerede om udøvelse af deres rettigheder efter databeskyttelsesforordningen.”¹

4. Mere generelt bemærker Datatilsynet, at der flere steder i lovforslaget sondres mellem personoplysninger og oplysninger om juridiske enheder.

Datatilsynet bemærker for en ordens skyld, at oplysninger om en juridisk enhed i visse tilfælde kan udgøre personoplysninger. Det gælder f.eks. oplysninger om et enkeltmandsfirma, som det i praksis vil være vanskeligt at adskille fra ejeren som fysisk person.

5. Udkastet til lovforslaget giver herudover Datatilsynet anledning til nedenstående nærmere bemærkninger, som i øvrigt afgives på baggrund af det ovennævnte om, at loven og bestemmelser fastsat i medfør heraf, vil blive administreret i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne.

Datatilsynets bemærkninger relaterer sig primært til lovforslagets kapitel 7 om behandling af oplysninger og dataansvar, og Datatilsynet har således alene helt overordnet orienteret sig i de øvrige dele af lovforslaget.

Lovforslagets §§ 24 og 25 har følgende ordlyd:

”§ 24. Digitaliseringsstyrelsen kan behandle personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, herunder oplysninger om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, og øvrige forhold, når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Stk. 2. Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i Nemkonto-systemet.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan behandle personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til anvendelse af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om behandlingen af personoplysninger og oplysninger i Nemkontosystemet, herunder indhentning til og videregivelse af oplysninger fra Nemkontosystemet samt om opkrævning af gebyr i forbindelse med videregivelse af oplysningerne.

§ 25. Digitaliseringsstyrelsen kan fra told- og skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister, Det Centrale Virksomhedsregister samt øvrige myndigheder indhente de personoplysninger og oplysninger, som er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.”

5.1. Bestemmelserne angår bl.a. ”personoplysninger og oplysninger om privatpersoner”. ”Privatpersoner” er i henhold til forslaget § 1, nr. 3, ”[e]n fysisk person, som udelukkende agerer på vegne af sig selv uden forbindelse til en juridisk enhed.”

¹ Specielle bemærkninger til § 24

Begrebet "personoplysning" omfatter i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1, "enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (»den registrerede«); ved identificerbar fysisk person forstås en fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet."

Det er ikke klart for Datatilsynet, hvad der nærmere søges reguleret med begrebet "oplysninger om privatpersoner", og henset til den risiko for forvekslings og forvirring, som dette begreb efter Datatilsynets opfattelse vil kunne indebære, anbefaler tilsynet, at begrebsanvendelsen genovervejes eller nærmere forklares i forarbejderne.

5.2. Det fremgår som anført af § 24, stk. 3, i lovforslaget, at der kan fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan behandle personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, "når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver."

Ifølge de specielle bemærkningerne til § 24, stk. 3, ønsker Digitaliseringsministeriet hermed:

"... at styrke anvendere af Nemkontosystemets medvirken til at udføre bedre kontrol og forebygge økonomisk kriminalitet, herunder svindel og misbrug med Nemkonti og ydelsesspecifikke konti. Nemkontosystemet vil indeholde oplysninger, der kan anvendes til at mindske risikoen for udbetaling til en svindlet Nemkonto, hvilket anses for at være i både udbetalers og betalingsmodtagers interesse. Ministeriet vurderer derfor, at der med lovforslaget også skal gives mulighed for, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen også kan behandle personoplysninger eller oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver."

Digitaliseringsstyrelsen har over for Datatilsynet telefonisk præciseret, at man med bemyndigelsen vil skabe mulighed for, at Digitaliseringsstyrelsen kan sammenstille en række oplysninger fra Nemkontosystemet, og at disse oplysninger efterfølgende vil kunne videregives til anvendere af Nemkontosystemet, der vil få nemmere ved at føre kontrol og tilsyn med, at betaling ikke sker til en Nemkonto, der vurderes at være udsat for en særlig risiko for svindel.

Datatilsynet har forstået det sådan, at det drejer sig om bl.a. sammenstilling af oplysninger om antal personer tilknyttet en Nemkonto, tidspunktet for anvisningen af en Nemkonto, og oplysninger om ændring af den anviste Nemkonto, da disse oplysninger ifølge Digitaliseringsstyrelsen kan indikere svindel eller misbrug af Nemkonto.

Datatilsynet kan generelt bemærke, at det udgør en mere indgribende behandling, når personoplysninger sammenstilles. I lyset af, at det ikke direkte fremgår af lovforslaget, at der tilsigtes en sammenstilling og evt. videregivelse af personoplysninger, men at det efter det oplyste er hensigten med bestemmelsen, anbefaler Datatilsynet, at det overvejes at præcisere dette i bemærkningerne til lovforslaget.

Det er fortsat uklart for Datatilsynet, om Digitaliseringsstyrelsen løbende vil foretage en screening og sammenstilling af oplysninger, der efter styrelsens vurdering kan være nødvendige for de kontrol- og tilsynsopgaver, som med lovforslaget pålægges anvendere af Nemkontosystemet, eller om behandlingen (herunder videregivelsen) vil ske efter anmodning fra anvenderne af Nemkontosystemet. Datatilsynet anbefaler, at dette nærmere overvejes, og at det overvejes at præcisere det nærmere i bemærkningerne. Dette skyldes særligt, at hvis det er

hensigten, at Digitaliseringsstyrelsen ex officio skal videregive oplysninger til anvenderne, må det antages at stille særlige krav til den nødvendighedsvurdering, som der i henhold til bestemmelsen skal foretages.

5.3. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til lovforslagets § 24, stk. 3, at ministeren for digitalisering inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23 vil fastsætte nærmere regler om, at Digitaliseringsstyrelsen må behandle personoplysninger til andre formål, end de formål, hvortil oplysningerne oprindeligt var indsamlet – uafhængigt af om der er forenelighed mellem disse formål, og det formål, som de anvendes til – når det er nødvendigt af hensyn til anvendelse af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Dette indebærer efter Datatilsynets umiddelbare vurdering som udgangspunkt en fravigelse af princippet om formålsbegrænsning, der følger af databeskyttelsesforordningens artikel 5, nr. 1, litra b.

Datatilsynet har forstået det sådan, at formålet med den påtænkte begrænsning af formålsbegrænsningsprincippet er i kontroløjemed at give anvendere af Nemkontosystemet en mulighed for at kunne opdage og forebygge misbrug og kriminalitet med deres eller betalingsmodtageres økonomiske midler, således at der ikke sker uretmæssige udbetalinger til anviste Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti.

Digitaliseringsstyrelsen har i lovforslaget redegjort for sine overvejelser om opfyldelsen af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1.

Datatilsynet har noteret sig, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at de almindelige krav om proportionalitet og dataminimering gælder ved behandling af personoplysningerne, og at adgangen til at behandle personoplysninger i forbindelse med anvendelse af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver således ikke vil kunne benyttes i et videre omfang, end hvad der er nødvendigt for at sikre, at Digitaliseringsstyrelsen efter hensigten vil kunne bistå anvendelse af Nemkontosystemet med disse kontrol- og tilsynsopgaver.

Datatilsynet har endvidere noteret sig, at selvom der foretages en begrænsning af formålsbestemthedsprincippet i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 23, vil begrænsningen ifølge lovforslagets bemærkninger respektere det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 5, og fravigelsen hviler på samfundsmæssige hensyn til kontrol og misbrugsbekæmpelse på bl.a. det finansielle område.

Datatilsynet bemærker hertil, at databeskyttelsesforordningens artikel 23 netop har til formål at sikre, at en begrænsning af bl.a. forordningens artikel 5 respekterer det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, og at begrænsningen er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund. Databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2, opstiller som led heri de nærmere kvalificerede krav, som lovgivningen skal overholde ved begrænsninger af forordningens behandlingsprincipper og registreredes grundlæggende rettigheder.

Disse krav skal sikre den nødvendige klarhed om, hvad de registrerede skal kunne tåle som følge af den lovmæssige begrænsning. Det er Datatilsynets opfattelse, at kravene i forordningens artikel 23, stk. 2, litra a-h, bidrager til at sikre, at der er sammenhæng mellem den ønskede begrænsning og klarheden af den hjemmel, der danner grundlag for begrænsningen.

Datatilsynet opfordrer på den baggrund til, at Digitaliseringsstyrelsen i lovforslagets bemærkninger som minimum tager stilling til, hvordan kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2, konkret sikres overholdt.

Side 5 af 8

5.4. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil Digitaliseringsstyrelsen endvidere kunne foretage behandling af personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder til statistiske formål. Det fremgår af punkt 2.10.2 i lovforslagets bemærkninger, at:

"Resultatet af disse statistiske formål vil eksempelvis kunne anvendes i indsatsen med at forebygge svig og mindske risikoen for økonomisk kriminalitet. Ved statistiske formål forstås en behandling, der er nødvendig for statistiske undersøgelser eller frembringelse af statistiske resultater, der kan vise svindelmønstre i Nemkontosystemet."

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at behandlingen til statistiske formål vil kunne ske med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og databeskyttelseslovens § 10, stk. 2.

Digitaliseringsstyrelsen har over for Datatilsynet oplyst, at styrelsen med behandlingen af oplysninger til statistiske formål ønsker at tegne et overordnet og generelt risikobillede over svindel og misbrug af Nemkontosystemet.

Datatilsynet anbefaler i den forbindelse, at det i lovforslaget tydeliggøres, at behandling til statistiske formål ikke skal forveksles med et formål om at undgå svindel eller misbrug med Nemkontosystemet i den almindelige drift, men at behandlingen skal tjene til at danne et overordnet og generelt billede af risiko for svindel med Nemkonto.

5.5. Det fremgår endvidere af lovforslaget, at resultatet af behandlingen til statistiske formål ikke vil være personoplysninger, men aggregerede data.

Datatilsynet bemærker, at det beror på en konkret vurdering om data er aggregeret på en sådan måde, at oplysningerne ikke længere udgør personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1, og derfor falder uden for forordningens anvendelsesområde.

Digitaliseringsstyrelsen har oplyst til Datatilsynet, at resultatet af behandlingen af data til statistiske formål vil danne grundlag for større viden og statistik til brug for afdækning af det generelle svindel- og misbrugsmønster i Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen har desuden oplyst, at styrelsen på sigt ønsker at offentliggøre rapporter om svindel og misbrug af Nemkontosystemet.

Datatilsynet skal i lyset heraf henstille til, at personoplysninger, som måtte indgå i de data, som påtænkes offentliggjort, enten anonymiseres eller pseudonymiseres, således at ikke længere vil være muligt at identificere fysiske personer i datasættet.

5.6. Det fremgår, som anført ovenfor, af lovforslagets § 25, at Digitaliseringsstyrelsen kan "indhente de personoplysninger og oplysninger, som er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet", ikke bare fra told- og skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister, Det Centrale Virksomhedsregister men også fra "øvrige myndigheder".

Særligt den sidste del forekommer efter sin ordlyd at være vidtgående. Det skyldes ikke mindst, at der ikke i lovforslagets bemærkninger ses at være givet nogen yderligere vejledning om, hvilke nærmere bestemte myndigheder, der kan være tale om, ligesom der heller ikke ses

at være anført noget nærmere om, hvornår en sådan indhentningsadgang kan anses for at være nødvendig. Endelig ses det ikke i lovforslaget at være nærmere beskrevet, om de myndigheder, som Digitaliseringsstyrelsen vil kunne indhente personoplysninger fra, vil have en pligt til at afgive de efterspurgte oplysninger.

Datatilsynet henstiller til, at der enten direkte i bestemmelsen eller i det mindste i lovbemærkningerne tages nærmere stilling til, hvorledes bestemmelsen tænkes administreret.

Datatilsynet bemærker i øvrigt, at oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14 overholdes i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens indhentning af oplysninger fra andre registre og myndigheder.

5.7. Under pkt. 2.10.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at Nemkontosystemet vil skulle behandle en stor mængde af betalingsordrer, og at det – for at sikre systemets driftssikkerhed, ved at kunne fungere uafhængigt af eksterne netværk og datakilder – forslås, at oplysninger fra Skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister vil blive lagret i Nemkontosystemet.

Det fremgår, at denne centrale lagring vil "sikre, at validering, vurdering af grundlag for gældsmodregning og kontrol kan ske straks, således at de store mængder data kan behandles hurtigt uden at overbelaste systemet."

Datatilsynet har i den forbindelse noteret sig, at det (samme sted) i lovbemærkningerne er anført bl.a., at Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig er ansvarlig for at overholde den dataansvarliges forpligtelser efter databeskyttelsesreglerne, herunder bl.a. at sikre databeskyttelse gennem design og standardindstillinger, at fastsætte de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger med udgangspunkt i en risikovurdering, samt om nødvendigt foretage en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse.

Det er ikke umiddelbart klart for Datatilsynet, hvilke konkrete foranstaltninger af den ovennævnte art, den lagring af personoplysninger, som er nævnt i lovens forarbejder, efter Digitaliseringsstyrelsens opfattelse nødvendiggør. Datatilsynet anbefaler, at der tages nærmere stilling til dette.

5.8. Under pkt. 2.10.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget (afsnittet om gældende ret) fremgår det bl.a., at efter forarbejderne til § 4, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. (hvorefter ministeren for digitalisering fastsætter regler om etablering af et register, der indeholder oplysninger om konti anvist efter lovens §§ 1 og 2), fremgår det, at formålet med etableringen af registret er at samle oplysninger om de konti, som borgere og virksomheder anmelder til den systemansvarlige som Nemkonti.

Herudover fremgår det af forarbejderne, at oprettelse af Nemkontoordningen bygger på, at der centralt er samlet oplysninger om de konti, der er registreret som Nemkonti, og at Datatilsynet har peget på, at der "bør fastsættes en sletningsfrist, dvs. en frist for, hvor længe oplysninger om pengeinstitutkonti kan være registrerede". Det fremgår endvidere, at Datatilsynet har henvist til, at oplysninger om ubenyttede konti bør slettes for at undgå en unødigt dataophobning, og at tilsynet har peget på, at fristen passende kunne sættes til 5 år. Med henvisning til Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1098, er det dog anført, at Datatilsynet imidlertid har erklæret sig villig til at overveje en anden frist, "hvis dette skønnes nødvendigt".

Under de specielle bemærkninger til udkastet til lovforslag § 24 fremgår bl.a. følgende:

"Endelig forudsættes det, at ministeren for digitalisering vil skulle fastsætte regler om opbevaring af oplysninger om tidligere anviste konti, udbetalinger fra offentlige udbetalere og kontoopslag. Det er ministeriets vurdering, at en sletningsfrist passende vil kunne sættes til 10 år regnet fra registreringen i Nemkontosystemet, for at kunne imødekomme betalingsmodtagere eller kurators behov for at dokumentere tidligere anviste Nemkonti, oplysninger om modtagne offentlige ydelser eller private udbetalers kontoopslag. Digitaliseringsministeriet vil dog i samråd med Digitaliseringsstyrelsen overveje en anden slettefrist, hvis dette skønnes nødvendigt. Slettes oplysningen om en anvist konto i medfør af privatpersonens død eller den juridiske enheds ophør, slettes oplysninger om tidligere anviste konti, udbetalinger fra offentlige udbetalere og kontoopslag på samme tidspunkt.

Pligten til at foretage sletning vil i alle tilfælde påhvile Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig."

Datatilsynet har ikke i forbindelse med nærværende høring forholdt sig nærmere til slettefrister, men understreger, at personoplysninger i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e, skal opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles.

Som anført i det citerede afsnit, er det Digitaliseringsstyrelsen, der som dataansvarlig er ansvarlig for at iagttage en passende slettefrist

6. Datatilsynet har som nævnt kun forholdt sig nærmere til lovforslagets kapitel 7. Tilsynet har dog noteret sig, at det ses at fremgå af lovforslagets § 18, stk. 3, at en privat udbetaler kan anvende personnummer, hvis den private udbetaler efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnummeret, eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af vedkommendes personnummer til udbetaling.

Det fremgår af pkt. 2.6.2 i de almindelige bemærkninger, at der er tale om en udvidet adgang, til at anvende personnumre, hvis den private udbetaler i medfør af anden lovgivning har adgang til at anvende personnumre, som blot videreføres fra lov om offentlige betalinger m.v.

Det fremgår også, at begrebet "anden lovgivning" skal forstås således, at der ikke behøver at være sammenhæng mellem den konkrete udbetaling og lovhjemlen til at behandle personnumre, men at det er tilstrækkeligt, at den private udbetaler har hjemmel til at behandle betalingsmodtagernes personnumre "i det samlede lovgrundlag for sin virksomhed", og at en sådan adgang f.eks. findes, hvor udbetaleren har indberetningspligt over for skattemyndighederne.

Da der efter det oplyste er tale om en videreførelse af gældende ret, har Datatilsynet ikke som sådan bemærkninger til bestemmelsen, men henviser for en ordens skyld til princippet om formålsbegrænsning i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra b, hvorefter personoplysninger ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med de (udtrykkeligt angivne og legitime) formål, som oplysningerne oprindeligt var indsamlet til. Der henvises i øvrigt til bestemmelsen for så vidt angår viderebehandling til arkivformål, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål.

7. Afslutningsvis bemærker Datatilsynet, at i det omfang lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser udnyttes til at fastsættes generelle regler, som har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal der i de konkrete tilfælde indhentes særskilte udtalelser fra Datatilsynet, i det omfang de pågældende regler vurderes at have betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 28.

8. Hvis dette brev giver anledning til spørgsmål, er Digitaliseringsstyrelsen velkommen til at ringe til undertegnede.

Kopi af dette høringssvar er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Christine Børrum

FINANS
DANMARK

Høringssvar til forslag til lov om Nemkonto

Generelle bemærkninger

Finans Danmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til forslag til lov om Nemkonto.

Nemkontosystemet er en vigtig del af den danske betalingsinfrastruktur, som skaber værdi for både borgere og virksomheder, og finanssektoren har i mange år samarbejdet med det offentlige om systemet og dets udbredelse ved at gøre det muligt at anvise en Nemkonto via pengeinstitutterne.

Finans Danmark støtter derfor også, at der udvikles og idriftsættes et nye Nemkontosystem og foreslås en ny hovedlov, som er mere tidssvarende og giver mulighed for, at systemet løbende kan videreudvikles.

Anvisning af Nemkonti

Med lovforslagets § 2 og § 3 foreslås det at videreføre den eksisterende pligt for stort set alle fysiske personer med bopæl her i landet og juridiske personer, der driver virksomhed her i landet, til at anvise en konto som Nemkonto til modtagelse af udbetalinger af pengebeløb fra offentlige myndigheder.

Finans Danmark støtter, at det følger af lovforslagets bemærkninger på side 25 fremgår, at *"Pligten indebærer ikke retten til at oprette en konto, der kan anvises Nemkonto"*, og videre at *"Regler om pengeinstitutters forpligtelser til at tilbyde en basal betalingskonto eller basalindlånskonto følger af hhv. lov om betalingskonti og bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder"*. Bemærkningerne er med til at tydeliggøre rækkevidden af lovforslaget og samspillet til anden lovgivning.

Aktiveringsproces

Det følger af lovforslagets § 6, at ministeren for digitalisering kan fastsætte krav til at visse anviste eller ændrede konti skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret i Nemkontosystemet. I bemærkningerne til bestemmelsen beskrives, at aktiveringsprocessen forventes at indebære, at der sendes et brev med

Høringssvar

6. december 2024
Dok: FIDA-1232191906-56284-v1
Kontakt Louise Fjord

fysisk post til betalingsmodtageren med en pinkode, der skal indtastes pr. telefon. Det følger konkret af lovbemærkningerne på side 127, at (vores fremhævelse): *"Denne aktiveringsproces anvendes i det eksisterende Nemkontosystem **og svarer i øvrigt til den procedure, som pengeinstitutterne benytter ved aktivering af hævekort og web-bankløsninger, også kaldet interactive voice response**".*

Finans Danmark foreslår, at den fremhævede tekst slettes, da beskrivelsen ikke længere er dækkende for de aktiveringsprocesser, der anvendes i pengeinstitutterne til konkrete produkter.

Private udbetalere og private kontoformidlere

Det følger af lovforslagets § 18, stk. 3, at private udbetalere til brug for kontoopslag må anvende betalingsmodtagerens personnummer, hvis den private udbetalere efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnummer eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af personnummeret til udbetaling.

Lovbemærkningerne uddyber på side 147 de nærmere krav til samtykket, herunder at et samtykke skal opfylde kravene i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen. Uddybende står der: *"Som eksempel fremgår det af betalingslovens § 124, stk. 2, at en udbyder af betalingstjenester og en udsteder af elektroniske penge kun må tilgå, behandle og opbevare personoplysninger, som er nødvendige for ydelse af betalingstjenester, med brugerens udtrykkelige samtykke"*. Teksten kan forstås derhen, at et samtykke efter lov om betalingers § 124, stk. 2, er et eksempel på et samtykke efter databeskyttelsesforordningen, hvilket ikke er tilfældet. Betalingslovens § 124, stk. 2, implementerer i 2. betalingsdirektivs artikel 94, stk. 2, Det Europæiske Databeskyttelsesråds retningslinjer nr. 06/2020 af 15. december 2020, at udtrykkeligt samtykke i medfør af artikel 94, stk. 2, i 2. betalingstjenestedirektiv ikke er det samme som databeskyttelsesforordningens anvendelse af begrebet udtrykkeligt samtykke. På den baggrund blev betalingslovens § 124, stk. 2, og de tilhørende bemærkninger justeret i 2022¹. Finans Danmark mener på den baggrund, at teksten bør udgå.

Institutters forpligtelse til offentlig tjeneste

Med lovforslagets § 20 erstattes den nuværende sektoraftale, som regulerer samarbejdet mellem pengeinstitutterne og det offentlige om anvisning af Nemkonti, af forpligtelser til offentlig tjeneste.

Høringssvar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

¹ L 118 fremsat den 9. februar 2022: [L 118 - 2021-22 \(som fremsat\): Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om kapitalmarkeder, lov om investeringsforeninger m.v. og flere andre love. \(Udpegelse af afviklingsmyndigheder for nødlidende centrale modparter og regler for livsforsikringsvirksomheder, der udbyder syge- og ulykkesforsikringer m.v.\). / Folketinget](#)

Finans Danmark støtter, at det er lovens udgangspunkt, at det fortsat skal være frivilligt for bl.a. pengeinstitutter, om de ønsker at indgå i samarbejdet om Nemkonto, og dermed om de ønsker at tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Erfaringerne med det eksisterende Nemkontosystem viser, at der gennem frivillighed er skabt en bred opbakning fra Finans Danmarks medlemmer, og pengeinstitutterne står i dag for ca. 80 pct. af anvisningerne af Nemkonti. Løsningen er en vigtig del af den digitale infrastruktur og skaber værdi for både borgere, virksomheder og vores medlemmer, og derfor er der også generel opbakning til løsningen fra Finans Danmarks medlemmer.

Finans Danmark støtter, at de nærmere regler om hvilke forpligtelser til offentlig tjeneste, institutterne skal udføre, fastsættes i en bekendtgørelse, jf. lovforslagets § 20, stk. 3. Finans Danmark støtter ligeledes, at lovforslagets § 20, stk. 4, muliggør, at der kan ydes kompensation til institutterne for at udføre forpligtelserne. Implementering og den løbende drift af det nye Nemkontosystem vil være forbundet med en række omkostninger for pengeinstitutterne og deres datacentraler. Derfor er kompensation afgørende for at få den fremtidige ordning til at fungere hensigtsmæssigt. Finans Danmark støtter i den forbindelse, at der som beskrevet i lovbemærkningerne på side 160 anvendes en model med standardiserede satser for specifikke ydelser udført af institutterne. En sådan model vurderes at være mindre byrdefuld at administrere for både institutterne og Digitaliseringsstyrelsen. Finans Danmark støtter samtidig, at det fremgår af lovbemærkningerne på side 160, at der også vil kunne fastsættes regler om beregning, fastsættelse og udbetaling af anden kompensation til institutterne. Der vil for institutterne også være implementeringsomkostninger forbundet med overgangen til det nye system, som Finans Danmark mener, at der skal tages højde for ved udmøntningen af regler om kompensation.

Generelt opfordrer Finans Danmark til, at der anvendes en balanceret tilgang, når der fastsættes regler i medfør af lovforslagets § 20, stk. 3 og 4, så kravene til institutterne ikke er urimeligt byrdefulde og samtidig tager højde for det bidrag institutterne yder til Nemkontosystemets udbredelse og dermed de gevinster, som systemet skaber for både borgere, virksomheder og det offentlige. Finans Danmark mener i den forbindelse, at det er unødigt byrdefuldt og uproportionalt, at en mulig forpligtelse efter lovforslagets § 20, stk. 3, kan være, at et institut, der har tilsluttet sig ordningen, skal medvirke til og lade en ekstern revisor gennemgå instituttets forretningsgange i forbindelse med Nemkonto. Finans Danmark mener, at dette krav bør udgå. En alternativ kontrolaktivitet kunne i stedet være at stille dokumentationskrav til institutter eller krav om intern revision i institutterne. Det er i

Høringssvar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

forlængelse heraf Finans Danmarks opfattelse, at der med henvisningen til forretningsgange i lovforslagets § 20, stk. 3, menes institutternes skriftlige beskrivelser af anvisningsprocessen i det enkelte institut.

Behandling af oplysninger og dataansvar

Finans Danmark støtter, at de nærmere regler omkring behandling af oplysninger, og Digitaliseringsstyrelsens rolle som dataansvarlig bliver fastlagt i lovforslagets kapitel 7. Nedenfor følger konkrete bemærkninger til nogle af de beskrevne behandlingsaktiviteter.

Kontrol- og tilsynsopgaver

Det følger af lovforslagets § 24, stk. 2, at Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for samtlige behandlingsaktiviteter af personoplysninger i NemKontosystemet. Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med lovforslagets § 20 om institutternes forpligtelse til offentlig tjeneste. Det fremgår af lovbemærkningerne til forslaget § 20, stk. 3, på side 158, at forpligtelserne også vil kunne omfatte, at institutterne, i forbindelse med indberetning af konti til Nemkontosystemet, vil skulle bistå Digitaliseringsstyrelsen med at oplyse den pågældende privatperson eller juridiske enhed om Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i Nemkontosystemet, jf. databeskyttelsesforordningens regler.

For at sikre klarhed om dataansvar og rollefordelingen i Nemkontosystemet er det Finans Danmarks holdning, at Digitaliseringsstyrelsen selv skal stå for at oplyse privatpersoner og juridiske enheder om styrelsens behandling af personoplysninger uanset om anvisningen er sket via et institut, en offentlig myndighed eller selvbetjeningsløsningen. Det kan fx ske via Digital Post. Det vil sikre en ensartet kommunikation omkring behandling af personoplysninger, og der undgås tvivl om, hvorvidt institutterne vil blive betragtet som databehandlere på vegne af Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig, såfremt de bliver forpligtede til denne videreformidling af oplysningspligten.

Risikodata

Det følger af bemærkningerne på side 21, at det foreslås, at der fremover kan videregives risikodata fra Nemkontosystemet til visse private udbetalere og finansielle institutter med henblik på at mindske risikoen for svindel med Nemkonto.

Finans Danmark støtter generelt tiltag, der understøtter forebyggelse af svindel, og vi er som udgangspunkt positive over, at Nemkontosystemet kommer til at indeholde risikodata. Finans Danmark har dog en række bemærkninger til den konkrete udformning af reglerne.

Høringssvar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

Det er Finans Danmarks forståelse, at anvendelsen og videregivelsen af risikodata reguleres af lovforslagets § 24, stk. 3 og 4, dog uden at bestemmelserne eller de tilhørende bemærkninger eksplicit nævner risikodata. Finans Danmark mener, at det kan skabe tvivl om rammerne for anvendelse af risikodata, særligt hvilke regler der vil gælde for private udbetalere og private kontoformidlers modtagelse af de pågældende oplysninger. Det kan i sidste ende betyde, at risikodata ikke blive anvendt efter hensigten. Uanset at ministeren for digitalisering med lovforslaget bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler, så mener vi, at lovforslaget og dets bemærkninger mere tydeligt skal sætte rammerne for anvendelsen af risikodata og dermed hvad der efterfølgende kan udmøntes i en bekendtgørelse. Det bør blandt andet fremgå eksplicit i relation til lovforslagets § 24, at risikodata kan videregives til og anvendes af private udbetalere og private kontoformidlere.

Som et yderligere eksempel kan det nævnes, at Finans Danmark mener, at en relevant brug af risikodata vil være, at det kontoførende institut modtager en notifikation (indeholdende risikodata), når en borger eller virksomhed via selvbetjeningsløsningen eller en offentlig myndighed har anvist en konto i instituttet som Nemkonto. Det vil understøtte instituttets mulighed for at opdage eventuel svindel. Finans Danmark ønsker, at få bekræftet om denne anvendelse er indenfor lovens rammen og fx er dækket af bemærkningerne til lovforslagets § 20, stk. 3, hvor der på side 174 står:

"Det foreslås også, at bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne videregive personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, som Digitaliseringsstyrelsen kan behandle efter stk. 3.

Det foreslås eksempelvis, at der vil kunne fastsættes regler om, at det institut, hvori en konto er anvist som Nemkonto, vil kunne modtage personoplysninger og oplysning om den betalingsmodtager, som har kontoen registreret som sin Nemkonto."

Endelig fremgår det af lovforslagets § 20, stk. 4, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om opkrævning af gebyr i forbindelse med videregivelse af oplysningerne. Finans Danmark opfordrer til, at nødvendigheden af et gebyr overvejes nøje, så det ikke i sig selv kommer til at være en hindring for anvendelse af risikodata og dermed kan komme til at betyde, at ønsket om at mindske risikoen for svindel med Nemkonto ved brug af risikodata ikke opnås.

Høringssvar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

Øvrige tiltag til at mindske svindel med Nemkonto

Nemkonto-systemet er som nævnt en vigtig del af betalingsinfrastrukturen, og det er derfor afgørende løbende at fastholde brugernes tillid til systemet. Det drejer sig både om borgene, offentlige og private udbetalere og pengeinstitutter. Finans Danmark mener derfor, at der i tillæg til risikodata generelt bør implementeres tiltag, som kan mindske risikoen for svindel med Nemkonto.

Det er vores forståelse, at det fremadrettet forsat vil være mulighed for, at en borger kan anvise en Nemkonto til en konto oprettet i en anden persons navn (såkaldte tredjemandskonti). Muligheden skaber usikkerhed om berettigelsen af de pågældende registreringer af Nemkonti, og giver også en række udfordringer for fx bekæmpelsen af svindel og hvidvask. Vi mener derfor, at anvendelsen af denne mulighed bør nedbringes til et absolut minimum, og at der bør indbygges yderligere kontrolmekanismer i Nemkontosystemet for at mindske risikoen for svindel og dermed sikre integriteten af registreringerne, når de foretages via selvbetjeningsløsningen. Vi støtter derfor, at lovforslaget lægger op til den ekstra kontrol i form af aktiveringsbreve fortsætter, men vi mener, at der er behov for yderligere tiltag. Finans Danmark foreslår på den baggrund, at der indbygges en ekstra kontrol i Nemkontosystemet, hvor registreringer kan afvises eller udtages til kontrol af systemejeren, hvis samme konto inden for en kort periode bliver tilknyttet flere cpr. numre/cvr. numre, da det kan være en indikator på svindel med Nemkonto og eventuelt identitetstyveri.

Finans Danmark står til rådighed for uddybning af bemærkningerne.

Med venlig hilsen

Louise Fjord

Direkte: 3016 1193

Mail: lfj@fida.dk

Høringssvar

Dok. nr.:

FIDA-1232191906-56284-v1

Rosa Kirketerp

Fra: Louise Fjord <LFJ@fida.dk>
Sendt: 10. december 2024 08:27
Til: HøringNemkonto
Emne: SV: Finans Danmarks høringssvar til lovforslag om Nemkonto

Kære Rosa

I forlængelse af vores eget høringssvar har Stenbroens jurister delt deres høringssvar med os. Det skulle også være sendt til jer i fredags.

Under overskriften "særligt om mindreårige" (høringssvarets side 6-7) beskriver de en række udfordringer for børn og unge mellem 15 og 18 år, samt hvordan disse udfordringer kan adresseres i lovforslaget og i forbindelse med den igangværende revision af værgemålsloven.

Fra Finans Danmarks side bakker vi op om disse bemærkninger, og lige som Stenbroens jurister stiller vi os til rådighed for at drøfte emnet nærmere.

Venlig hilsen

Louise Fjord
Chefkonsulent
Direkte nr: +45 3016 1193
LFJ@fida.dk

Forbrugerrådet Tænks høringssvar vedr. udkast til lov om Nemkonto

Forbrugerrådet Tænk har modtaget ovenstående lovudkast i høring. Vi takker for det fremsendte materiale.

Forbrugerrådet Tænk har følgende bemærkninger til udkastet til lov om Nemkonto:

Positivt med hjemtagelse af ejerskab

Forbrugerrådet Tænk finder det positivt, at Digitaliseringsstyrelsen hjemtager ejerskabet over Nemkontosystemet. Dette sikrer en kontinuerlig udvikling og tilpasning af systemet til gældende krav og standarder. Det giver forbrugerne tillid til, at Nemkontosystemet fremover vil være tidssvarende og i tråd med moderne sikkerhedsstandarder.

Deling af data for at imødegå svindel

Forbrugerrådet Tænk anerkender de voksende udfordringer med digital svindel og støtter tiltag, der bidrager til at øge sikkerheden omkring Nemkontosystemet. Muligheden for at videregive risikodata til visse private udbetalere og finansielle institutter kan være et vigtigt redskab i bekæmpelsen af svindel.

Det er dog afgørende, at disse tiltag gennemføres i fuld overensstemmelse med gældende lovgivning om beskyttelse af persondata. For at sikre forbrugernes tillid til systemet bør Datatilsynet føre løbende tilsyn med ordningen og de processer, der involverer deling af data. Dette vil bidrage til at balancere behovet for sikkerhed med respekten for borgernes ret til privatliv og databeskyttelse.

Støtte til frivillig ordning med fokus på dækning

Den foreslåede frivillighed for pengeinstitutter til at deltage i anvisningen af Nemkonti er en god løsning, da det sikrer fleksibilitet og frihed for finanssektoren. Dog er det afgørende, at der fra myndighedernes side er fokus på, at den nødvendige dækning opretholdes i ordningen, så ingen forbrugere oplever udfordringer med at anvise en Nemkonto. En balance mellem frivillighed og tilstrækkelig tilslutning er essentiel for systemets succes.

Afvikling af ventekontoordning

Afviklingen af ventekontoordningen forstås ud fra et systemeffektivitetsperspektiv. Det er dog vigtigt, at denne ændring ikke lægger en økonomisk eller praktisk byrde på forbrugerne, dette er særligt vigtigt fordi ordningen ofte har udsatte borgere som målgruppe. Forbrugerrådet Tænk finder, at det er vigtigt, at der oprettes en overgangsløsning, så borgernes økonomiske midler fortsat kan udbetales ved henvendelse, også hvis de ikke har anvist en Nemkonto på tidspunktet for udbetalingen. Det er afgørende, at alle, herunder særligt udsatte borgere, fortsat har nem adgang til deres tilgodehavender.

Vi opfordrer derfor til, at der sikres klare og tilgængelige procedurer for borgere, der ønsker udbetaling med eller uden Nemkonto, og at denne mulighed kommunikeres bredt og effektivt.

Afslutningsvis støttes lovforslaget som helhed, idet det repræsenterer en væsentlig modernisering af Nemkontosystemet, samtidig med at forbrugernes behov og rettigheder tilgodeses.

Venlig hilsen

Uffe Rabe Krag

Politisk chef

Rolf Høymann Olsen

Forbrugerpolitisk medarbejder

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1013 København K

Att.: Projektmedarbejder Rosa Kirketerp
Pr. e-mail: hoeringnemkonto@digst.dk

6. december 2024

Høring over udkast til lovforslag om Nemkonto

Tak for muligheden for at kommentere denne høring. Vi har følgende bemærkninger:

Af side 61 fremgår det, at der kan stilles: "*Krav om revisorattestation*" og: "*Krav om indsendelse af særskilte regnskaber og revisorattestation*". Revisorattestation bør ændres til erklæring fra revisor.

Vi står naturligvis gerne til rådighed, hvis vores bemærkninger giver anledning til spørgsmål eller uddybning.

Med venlig hilsen

Kasper Frølich Kristensen
Fagchef for revision og regnskab, statsaut. revisor

FSR – danske revisorer
Slotsholmsgade 1, 4. sal
DK - 1216 København K

Telefon +45 7225 5703
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

04.12.2024
LBH / LES

Høringssvar vedr. Lovforslag om Nemkonto: Modernisering af Digital Offentlig Betalingsinfrastruktur¹

HK Kommunal organiserer og overenskomstdækker størstedelen af medarbejderne i kommunernes borgerservice. Det er således den medarbejdergruppe, som har kontakten med de borgere, lovændringen vedrører.

HK Kommunal bakker op om Nemkontosystemet, som fungerer godt for langt de fleste borgere. Men der er fortsat en gruppe af borgere, som har svært ved at agere inden for rammerne af Nemkonto, og den pågældende gruppe af borgere er ikke blevet mindre. Borgerne har svært ved at få en bankkonto, og det opleves, at banker ofte ikke ønsker at oprette en bankkonto til borgere på trods af, at der skal være helt særlige grunde til stede for, at bankerne kan afvise borgere. Bankerne har en minimumsforpligtelse til at udstede "basalkonto" og Finanstilsynet har påtalt det af flere gange.¹ Bankerne modtager betaling fra staten for at administrere Nemkonti.

Det udsendte lovforslag stadfæster, at borgere uden bankkonto skal kunne modtage deres ydelser i kontanter fra de udbetalende myndigheder. Det er i strid med aftalen med KL. Hvis Folketinget ønsker at genindføre offentlige kontantkasser, vil det være forbundet med betydelige ekstra administrative omkostninger til betjening, afstemning, sikkerhed mv. samt investeringer i bankbokse og indretning af udbetalingskasser. HK Kommunal har derfor følgende synspunkter:

- *Kontantudbetalinger skal være en nødløsning i et digitalt samfund som Danmark. Et kontokort – og dermed en bankkonto – er afgørende for at kunne begå sig i det danske samfund på lige fod og med samme rettigheder som andre borgere. Hvis man alene skal klare sig med kontantbetalinger, er der fordyrende omkostninger i form af gebyrer mm., og således i generel reduktion i leveomkostningerne for den enkelte. Vi henviser i den forbindelse til at bankernes minimumsforpligtelse til at udstede en "basalkonto" skal håndhæves.*
- *Hvis opgaven lander i kommuner og regioner skal der følge kompensation med – ligesom der var dengang kommunerne varetog opgaven med kontantkasserne. Medarbejderne i Borgerservice er allerede pressede og bliver løbende pålagt ekstraopgaver. Det vil have store konsekvenser for opgaveløsningen, hvis medarbejder nu skal varetage endnu en tidskrævende og kompleks opgave.*

Med venlig hilsen

Kasper Ejlersen

Næstformand, HK Kommunal

¹ [Alle har ret til en basal betalingskonto – til tiden | Finanstilsynet](#)

Til Digitaliseringsstyrelsen

København, 6. december 2024

Høringssvar fra IT-Branchen vedrørende ny lov om NemKonto

IT-Branchen har modtaget invitation til at give høring på ny lov om NemKonto. I IT-Branchen er vi glade for invitationen, da NemKonto er en central del af Danmarks digitale univers.

Generelle bemærkninger

I IT-Branchen hilser vi det velkomment, at der bliver sat større fokus på at forhindre digital svindel, så der fx kan videregives risikodata. Vi vurderer, at afskaffelsen af ventekontoordningen vil mindske kompleksiteten omkring NemKonto og derfor ikke vil påvirke mulighederne for at udvikle eller drive it-virksomhed i Danmark negativt, og IT-Branchen ser derfor positivt på at denne ordning afskaffes.

Da lovforslaget ud fra høringsbrevet følger gældende EU-lovgivning på området, har vi i IT-Branchen ikke yderligere kommentarer til selve lovteksten.

Vi står naturligvis til rådighed for evt. opklarende spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen

Asbjørn William Ammitzbøll Flügge

Chefkonsulent

IT-Branchen

Digitaliseringsstyrelsen
Att: Per Gade
email: hoeringNemKonto@digst.dk

KL høringssvar på lovforslag om NemKonto

KL har d. 6 november 2024 modtaget høringsmateriale vedr. udkast til Lov om NemKonto. KL peger i høringssvaret på en række udfordringer, som lovdkastet potentielt vil medføre for borgere uden en NemKonto og for kommunerne. KL anmoder om, at der findes løsninger på dette, inden loven træder i kraft i sommeren 2025.

Tilbagetrækning af aftale om NemKontoordningen

Ved indførelsen af NemKontoordningen i 2004 blev det forudsat at kommunerne kunne lukke kontantkasserne. Det efterlod en udfordring med borgere, som ikke kunne få en NemKonto. Som pr emis for aftalen skulle der efterfølgende findes en l sning for denne gruppe borgere, jf. forarbejdet til lov om offentlige betalinger mv. Dette er dog ikke sket.

Manglen på alternative løsninger for borgere uden en NemKonto har været den væsentligste årsag til, at Ombudsmanden i 2023 traf afgørelse om, at borgere har krav på at få udbetalt kontanter, hvis der ikke anvises en NemKonto.

I lovforslaget om NemKonto genindføres, med henvisning til Ombudsmandens afgørelse, et krav om, at kommuner foretager kontantudbetalinger til borgere, som enten ikke kan eller vil anvise en NemKonto. Det vil føre til flere kontantudbetalinger og konsekvensen vil være, at kommunernes kontantkasser skal genåbnes. Det vil øge de administrative opgaver i kommunerne. KL ser det som en tilbagerulning af forudsætningerne af den tidligere DUT sag vedrørende NemKonto fra 2004, hvor det blev forudsat at, kommunerne kunne afskaffe alle kontantkasserne, fordi staten ville sikre konto til konto-udbetalinger til alle borgere.

Udbetaling Danmark pålægges ligeledes at udbetale ydelser kontant. Dette g r direkte imod den pr emis, som Udbetaling Danmark blev etableret på, da Udbetaling Danmark er etableret som en myndighed, der har til opgave at sikre effektive digitale udbetalinger uden fysisk adgang for borgere. Det er uklart, hvordan Udbetaling Danmark skal håndtere stigende krav om kontantudbetalinger, men det vil under alle omstændigheder føre til øgede administrationsomkostninger, som vil blive overført til et højere kommunalt administrationsbidrag til Udbetaling Danmark.

Borgere uden en NemKonto marginaliseres yderligere

Borgere uden en NemKonto i år 2024 er væsentligt ringere stillet, end de var for 20 år siden. Det skyldes, at der i mellemtiden er sket en gennemgribende digitalisering af hele måden, hvormed betalinger og

Dato: 6. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04437
Dok. ID: 3511065

E-mail: ANBK@kl.dk
Direkte: 3370 3758

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

pengeoverførsler foregår på i dag. Det er derfor i dag dyrt og besværligt for borgere ikke at have en bankkonto.

Borgere, som betaler kontant, pålægges høje gebyrer ved betalinger af regninger, ligesom det ikke altid er muligt at betale husleje uden en bankkonto. Samtidigt medfører en manglende bankkonto, at borger ikke kan modtage overskydende penge fra SKAT, feriepenge eller andre tilgodehavender. Disse borgere risikerer samlet set at få et endnu mindre rådighedsbeløb end det, de får udbetalt i ydelse. Lovforslaget medfører, at de sårbare borgere gøres endnu mere sårbare.

Der bør findes reelle løsninger for borgere uden en NemKonto
Kontantudbetalinger bør kun være en nødløsning. KL opfordrer derfor til, at der arbejdes for at finde reelle løsninger, der sikrer at de udsatte borgere opnår adgang til samme rettigheder og vilkår, som alle andre borgere i det danske samfund.

Der bør kigges nærmere på, hvilke forhold der er en hindring for, at borgere kan få eller beholde en bankkonto. Det har nemlig vist sig, at hvidvaskregler og øget sikkerhed betyder, at mange borgere i dag kommer i klemme, når de forsøger at få en bankkonto, som de ellers har krav på.

Tilmed oplever nogle borgere, at de afvises af bankerne, at ansøgningen tager meget lang tid, eller at kravene til dokumentation er svære at leve op til. Dette er på trods af, at bankerne har en forpligtelse til at udstede basalkonti til de borgere, der måtte ønske det. Finanstilsynet har påtalt det flere gange overfor bankerne.

KL finder at det skal være en ret for alle borgere at kunne få en bankkonto. Det foreslås at aftalerne med bankerne genbesøges, og overvejer muligheden for, at indføre en ordning hvor de de banker, der tager et ekstra ansvar, og udsteder basalkonti til de udsatte borgere, kompenseres økonomisk. Der kunne i tæt samarbejde med kommunerne etableres ordninger, der kan hjælpe udsatte borgere med at få kontakt til de pågældende banker. Denne løsning vil sikre, alle borgere har samme rettigheder og vilkår, og dermed de nødvendige muligheder for at fungere i et digitalt samfund.

- ./.
- Kommunerne er optaget af konsekvenserne af lovforslaget, og som eksempel herpå, er der vedlagt et brev fra Københavns Kommune i bilag, som beskriver dette.

Regeringen og KL har en aftale om i fællesskab, at arbejde for færre administrationsudgifter i kommunerne. KL vil derfor opfordre til at der arbejdes for en ordning, der understøtter konto til kontoudbetalinger til alle borgere.

Med venlig hilsen

Pia Færch

Dato: 6. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04437
Dok. ID: 3511065

E-mail: ANBK@kl.dk
Direkte: 3370 3758

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Att.: KL

Høringsbidrag til KL vedr. lovforslag om Nemkonto

Med lovforslagets § 14, stk. 3 forpligtes offentlige udbetalere, herunder kommuner, i endnu højere grad end med den gældende lovgivning til at skulle facilitere udbetaling af offentlige ydelser på anden vis end via bankoverførsel til Nemkonto eller anden anvist bankkonto. Det fx via kontantudbetaling.

Der er i Københavns Kommune (og i andre kommuner) løbende en gruppe af borgere, der af forskellige grunde ikke har en bankkonto. Det kan fx skyldes, at de har fået lukket deres konto i forbindelse med afsoning, at de afventer en ny konto eller på grund af uhensigtsmæssig adfærd i banken m.v. For disse borgere gælder det, at de har mulighed for at få udbetalt deres ydelser til en pårørendes bankkonto, mens de afventer en konto. Kun i meget sjældne tilfælde udbetales deres ydelse kontant. Der er således et betydeligt incitament til at få lavet en bankkonto og tage mod kommunens tilbud om hjælp til dette.

Med den beskrevne præcisering af udbetaling til NemKonto som et tilbud vil dette ændre sig, og kommunen vil være forpligtet til at udbetale kontanter, hvis dette ønskes af borger. Kontanter bliver således en mulighed på linje med udbetaling til konto, og der skal ske generel vejledning om dette.

Kommunen vil skulle tilbyde kontanter som en generel service, og vil ikke som i dag kunne tage socialfaglige hensyn i forhold til hvem, der tilbydes kontantudbetaling. Forventeligt vil en gruppe borgere foretrække kontantudbetaling, da kontanter fortsat er foretrukken betaling ifm. med fx kriminelle aktiviteter, og offentlig kontantudbetaling vil desuden være undtaget bankernes overvågning ifm. hvidvask. (Der er eksempler fra Odense Kommune på dette). Kontantudbetaling af kommunale ydelser er i øvrigt en offentlig service, som kommunerne af staten fik fjernet økonomiske midler til i 2005 (via DUT) som konsekvens af Folketingets vedtagelse i 2004 af Lov om offentlige betalinger.

I Københavns Kommune er der et stort fokus på, at bankerne indenfor kort tid sikrer konti til alle borgere, og på om nødvendigt at hjælpe borgerne i dialogen med bankerne. Bankernes incitament til hurtigt at stille konti til rådighed for kommunens borgere vil med en lovgivning, der præciserer frivillighed i brugen af NemKonto alt andet lige være mindre,

28-11-2024

Sagsnummer I F2
2024 - 23097

Dokumentnummer i F2
6688807

Sagsnummer i eDoc
2024-0399070

Ydelsesservice i København
Krumtappen 4
1500 Valby

når bankerne vil kunne henvise til kommunens kontantudbetalingsmulighed.

Bankerne vil ligeledes kunne henvise til kommunens kontantudbetaling i de mange tilfælde, hvor bankerne ikke selv stiller kontantudbetaling til rådighed, hvilket fortsat er efterspurgt af mange borgere.

Med lovforslaget lægges der ikke op til at skelne mellem forskellige typer af udbetalinger til borgerne, dvs. at ydelser fra Udbetaling Danmark, SU, betalinger fra SKAT mv. må formodes også at skulle kunne udbetales kontant. Hvordan dette eventuelt skal foregå, er ikke præciseret med lovforslaget.

Kontantudbetalinger har derudover en række problematikker for særligt de udsatte borgere:

- Med kontantudbetaling af ydelser er der en betydelig risiko for, at en i forvejen marginaliseret borgergruppe ekskluderes fra at deltage og agere i et mere og mere kontantløst samfund. Borgere vil således blive stillet dårligere ved kontantudbetalinger af ydelser, da det ikke er muligt at betale faste udgifter som husleje, telefonabonnement mv. med kontanter.
- Uden konto vil man ikke kunne påtage sig et arbejde, som kan supplere ens kontanthjælp, da løn udbetales til en konto. Der er således en risiko for, at denne gruppe ikke får tilknytning til arbejdsmarkedet, hvilket der fortløbende laves nye incitamenter for i regi af kontanthjælpslovgivningen, socialt frikort mv.
- Borgere vil skulle hente og opbevare store pengebeløb i kontanter, hvilket udgør en væsentlig og konkret risiko for tyveri og overfald. (Der er eksempler fra praksis på dette).

Af ovenstående årsager anbefales det, at der med lovforslaget i stedet udarbejdes en løsning, i enten privat eller offentlig regi, der sikrer, at alle borgere stilles en bankkonto til rådighed hvortil, der til enhver tid kan udbetales offentlige ydelser, som borgere har fri og åben adgang til.

Venlig hilsen
Dorthe Vang Kristensen
Centerchef

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024–25.

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024–25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024–2025	Bemærkninger	Høringssvar
<p><i>Kapitel 1</i> <i>Definitioner</i></p> <p>§ 1. I denne lov forstås ved:</p> <p>1) Nemkontosystemet: System med informationer om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti og de relaterede funktioner til anvisning af konti, tilføjelse af kontooplysninger til en betalingsordre, overførsler af betalingsordrer samt kontoopslag.</p>	<p>I bemærkninger til lovforslaget oplyses det at definitionen af NemKontosystemet ikke er en utømmelig liste.</p>	<p>Myndighedernes betalingsopslag er imidlertid en væsentlig funktion som derfor bør medtages i § 1. Funktionen viser betalingens status tilstand og anvendes af myndighederne i forbindelse med borger/virksomheds henvendelser, myndighedernes afstemninger m.v.</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024-25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024-2025	Bemærkninger	Høringssvar
<p><i>Kapitel 2</i> <i>Anvisning af NemKonti og ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet</i></p> <p>§ 2. Privatpersoner, som i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, fordi de er folkeregistreret her i landet på grund af fødsel eller tilflytning fra udlandet, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, skal senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler anvise en konto som Nemkonto, hvortil offentlige udbetalere kan foretage udbetaling af pengebeløb</p>	<p>I punkt 2.1.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning, fremgår følgende vedrørende forenkling af anvisningspligten: Dette tilgodeser også hensynet til dataminimering, idet Nemkontosystemet kun vil indeholde kontooplysninger for betalingsmodtagere, der skal modtage betalinger fra offentlige udbetalere og betalingsmodtagere, der aktivt har valgt at anvise en Nemkonto.</p>	<p>Opmærksomheden henledes på, at den foreslåede dataminimering vil forringe løsningen for Private Udbetalere, som oftere vil blive mødt med resultatet ”Ingen NemKonto fundet ” i forbindelse med kontoopslag.</p>
<p><i>Anvisning af ydelsesspecifikke konti</i> § 4. Betalingsmodtagere omfattet af § 2 eller § 3 kan anvise en konto som ydelsesspecifik konto, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan foretage udbetaling af pengebeløb af en bestemt ydelsesart.</p>	<p>I de almindelige bemærkninger til lovforslaget beskrives nedenstående:</p> <p>Ved udtrykket »anvise« forstås udpegning af den konto, betalingsmodtageren ønsker som NemKonto samt indberetning af kontoen som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i</p>	<p>Det vil lette forståelsen af begreberne anvise, ændre, og slette i §4 og §6 hvis de indgik i kapitel 1 § 1 definitioner.</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024–25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024–2025	Bemærkninger	Høringssvar
<p><i>Anvisning af konti til Nemkontosystemet</i></p> <p>§ 6. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder krav til at visse anviste eller ændrede konti skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.</p>	<p>Nemkontosystemet.</p> <p>Ved udtrykket »ændre« forstås en indberetning af nye kontooplysninger eller tilpasninger af eksisterende kontooplysninger for en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.</p> <p>Ved udtrykket »slette« forstås en indberetning til Nemkontosystemet om, at den hidtidige Nemkonto eller ydelsesspecifik konto skal ophøre med at være Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.</p>	
<p><i>Anvisning af konti til Nemkontosystemet</i></p> <p>§ 6. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder krav til at visse anviste eller ændrede konti skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.</p>	<p>I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser beskrives følgende:</p> <p>Fuldmagtshavere og værger, vil indtil det er muligt at anvende digitale fuldmagter på vegne af fuldmagtsgiver eller den privatperson, der er underlagt værgemål, kunne indberette anvisning, ændring eller sletning af en Nemkonto eller ulåst ydelsesspecifik konto til Nemkontosystemet på vegne af fuldmagtsgiver</p>	<p>Betyder det at bankerne ikke længere kan anvise eller ændre en NemKonto for fuldmagthavere og værger?</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024-25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024-2025	Bemærkninger	Høringssvar
	<p>eller personen under værgemål ved henvendelse til den offentlige udbetaler, der skal forestå udbetalingen i overensstemmelse med de ovennævnte regler, der foreslås udstedt om indberetning af anvisning, ændring og sletning af konti. Fuldmagtshavere og værger vil ligeledes kunne anvise, ændre eller slette Nemkonti ved henvendelse til Nemkontosupporten.</p>	
<p><i>Offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet</i></p> <p>§ 16. En offentlig udbetalers betaling til betalingsmodtagerens anviste konto i udlandet anses for foretaget rettidigt af den offentlige udbetaler, uanset at betalingen er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis</p> <p>1) betalingen ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti, og</p> <p>2) betalingen af de tilsvarende indenlandske betalinger er modtagerne i hænde rettidigt.</p>	<p>I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser skrives der om § 16. stk.2: Den foreslåede ordning indebærer, at når betalingsmodtageren foretager anvisning af en konto i udlandet som Nemkonto, indebærer dette en implicit accept af, at betalingsmodtageren selv afholder de meromkostninger, der er forbundet hermed. Den foreslåede ordning har således til formål at friholde de offentlige udbetalere for en eventuel omkostning, der må henføres til</p>	<p>For SEPA-betalinger (Single Euro Payments Area), der er standard i alle EU/EØS-lande, kan betalings- afsenderen ikke friholdes for gebyromkostninger. Betalingsgebyret deles altid mellem betaler og modtager, og opkræves altid særskilt.</p> <p>Reguleret i henhold til: The legal framework for SEPA – which the ECB helped to draw up in close cooperation</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024–25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024–2025	Bemærkninger	Høringssvar
Stk. 2. Offentlige udbetalere kan i forbindelse med gennemførelsen af en betaling fratrække meromkostninger, som en overførsel af pengebeløb til en anvist Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto i udlandet er forbundet med.	betalingsmodtagerens valg af institut og institutternes forretningsgange i forbindelse med overførsel af beløb til udenlandske konti.	with the European Commission – is based mainly on the Cross-border payments Regulation, the Payment Services Directive (PSD/PSD2), the SEPA migration end-date Regulation, and the Interchange Fee Regulation.
<i>Modregning og udbetaling til rettighedshavere</i> § 17. Udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller til en anden konto finder ikke sted, hvis told- og skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalings-beløbet med henblik på modregning i udbetalingsbeløbet eller med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra told- og skatteforvaltningen.		I lovteksten skrives der told- og skatteforvaltningen. Er det officielle navn ikke Skatteforvaltningen?
<i>Kapitel 4</i> § 19. En privat kontoformidler kan på nærmere fastsatte betingelser på vegne af en privat udbetaler foretage kontoopslag i Nemkontosystemet til brug for udbetalinger, jf. § 18.	4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. Med lovforslaget udbredes forretningsmuligheder for flere danske	4. Med lovforslaget er der tale om en markant ændring ift. nuværende praksis, som vil begrænse konkurrencen på markedet frem

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024-25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024-2025	Bemærkninger	Høringssvar
<p>Stk. 2. Følgende virksomheder kan efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Et pengeinstitut med en tilladelse efter lov om finansiell virksomhed eller anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiell virksomhed. 2. Et betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter lov om betalinger, anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger eller et EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/2366/EU af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked med senere ændringer (PSD2). 3. Et EU-/EØS-kreditinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om 	<p>virksomheder, som understøtter innovation og udviklingen af nye forretningsmodeller.</p> <p><i>4.2 Konsekvenser for private kontoformidlere og private udbetalere</i></p> <p>Med lovforslaget fastsættes regler om hvilke virksomhedstyper, der kan tilslutte sig som privat kontoformidler. Reglerne indføres med henblik på at sikre, at virksomheder, der kan tilslutte sig Nemkontosystemet som private kontoformidlere, er under Finanstilsynets tilsyn, da de udøver en central rolle i relation til Nemkontosystemet. Disse regler har indflydelse på forretningsmulighederne for de virksomheder, der hidtil har udøvet virksomhed som privat kontoformidler efter lov om offentlige betalinger m.v. Derfor indføres en overgangsbestemmelse, hvorefter virksomheder, som i dag er private betalingsformidlere kan omstille sig, således at de enten lever op til de nye krav, der stilles for at</p>	<p>for at åbne markedet som er tilfældet med PSD2.</p> <p><i>4.2</i></p> <p>Private betalingsformidlere har ikke råderet over penge, hvorfor det ikke giver mening, at private betalingsformidlere skal være underlagt lov om finansiell virksomhed og tilsyn af Finanstilsynet.</p> <p>I processen, hvor en virksomhed foretager opslag i NemKonto og efterfølgende anmoder en bogføringscentral om at foretage selve udbetalingen fra afsenderens konto (betalingsordre), er der ikke penge involveret, men blot oplysninger om beløb, identitet og registrerings- og kontonummer.</p> <p>For at kunne håndtere disse data forsvarligt, vil en ISO27001 certificering efter vores</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024-25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024-2025	Bemærkninger	Høringssvar
<p>adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutters anvendelse med senere ændringer (CRD).</p> <p>4. Et forsikringsselskab med tilladelse efter lov om forsikringsvirksomhed eller et forsikringsselskab med tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed i EU i henhold til national lov, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II).</p> <p>5. En fælles datacentral registreret efter lov om finansiell virksomhed, lov om forsikringsvirksomhed eller en EU-/EØS-baseret fælles datacentral, som opfylder det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning som svarer til § 343 q i lov om finansiell virksomhed eller § 9, stk. 1, nr. 13, i lov om forsikringsvirksomhed, og som er underlagt et tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land svarende til Finanstilsynets tilsyn med en dansk fælles datacentrals overholdelse af § 343 r i</p>	<p>blive privat kontoformidler eller afvikler den del af deres forretning inden for ét år. Der er i dag 10 private betalingsformidlere tilsluttet Nemkontosystemet, og det vurderes at en af dem på nuværende tidspunkt ikke lever op til de krav, der efter lovforslaget stilles for at være privat kontoformidler. Det bemærkes, at de tilknyttede private udbetalere vil kunne anvende en anden privat kontoformidler fremover og dermed fortsat anvende Nemkontosystemet, men at dette kan indebære omstillingsomkostninger. Disse kan ikke estimeres, da det afhænger af hvilken privat kontoformidler, de i så fald vil anvende og deres tekniske set-up, som ikke er kendt af Digitaliseringsstyrelsen.</p>	<p>overbevisning være tilstrækkelig og skabe det ønskede sikkerhedsniveau.</p> <p>Bankerne tillader i dag private betalingsformidlere at sende betalingsanmodninger uden at være underlagt lov om finansiell virksomhed, hvorfor det undrer, at styrelsen stiller strammere krav end bankerne selv. Dette virker konkurrenceforvridende og går mod intentionen om at åbne markedet op.</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024–25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024–2025	Bemærkninger	Høringssvar
lov om finansiel virksomhed eller § 8 i lov om forsikringsvirksomhed.		
<p><i>Kapitel 7</i> <i>Behandling af oplysninger og dataansvar</i> § 24. Digitaliseringsstyrelsen kan behandle personoplysninger og oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, herunder oplysninger om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelses-specifikke konti, og øvrige forhold, når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet</p>	<p>I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, skrives der om § 24: Det forventes at pligten til at slette oplysninger vil indtræde, når skifteretten har afsluttet boet efter en afdød. For så vidt angår juridiske enheder forventes pligten at indtræde fra tidspunktet, hvor skifteretten har afsluttet bobehandlingen vedrørende et selskab, der er erklæret konkurs, den juridiske enhed er tvangsopløst, likvidation er indtrådt, eller det på anden måde endeligt er fastslået, at den juridiske enhed er ophørt med at eksistere</p>	<p>Ovennævnte regel vedrørende afdøde vil kræve en ny snitflade til skifteretssystemet, da oplysningen ikke er tilgængelig via de nuværende snitflader. Vedrørende juridiske enheder kan det oplyses at NemKonto-systemet p.t. anvender oplysningen fra CVR om konkursdekret, til at slette NemKontoen. Når en virksomhed er ophørt af andre almindelige årsager, vil der være behov for at holde NemKontoen åben indtil der er foretaget en slutskatteberegning. Perioden har været reguleret flere gange men er p.t. 360 dage.</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024-25.

Udkast til Lov om NemKonto 2024-2025	Bemærkninger	Høringssvar
<p>Kapitel 9 Ventekonto</p> <p>§ 31. Ventekontoen er den af Digitaliseringsstyrelsen oprettede statsejede konto, hvortil offentlige udbetalere efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen siden den 6. marts 2012 har kunnet foretage udbetalinger til betalingsmodtagere, der ikke har anvist en Nemkonto.</p> <p>Stk. 2. Der kan fra og med den 1. juli 2025 ikke overføres pengebeløb fra offentlige udbetalere til ventekontoen, jf. dog § 32.</p> <p>§ 32. Told- og skatteforvaltningen kan fortsat foretage udbetalinger til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025.</p> <p>Stk. 2. For krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025, indtræder forældelse, når der er gået 3 år efter overførslen til ventekontoen. Pengebeløb tilfalder staten, hvis kravet på udbetaling er forældet.</p>	<p>3.2 Afviklingen af den statsejede ventekonto</p> <p>Den samlede økonomiske konsekvens for samfundet ved afviklingen af den statsejede ventekonto vurderes at være marginal, da de økonomiske konsekvenser for de berørte offentlige udbetalere på sigt vil modsvares af reducerede udgifter til administration af ventekontoen i regi af Digitaliseringsstyrelsen.</p>	<p>Opmærksomheden henledes på at en af de store udfordringer med ophobning af pengebeløb på VenteKontoen er løst med lovforslaget ændring af reglerne om forældelse.</p> <p>Herudover bør det nævnes at opgaven med en manglende NemKonto ikke forsvinder med udfasningen, men flyttes til de udbetalende systemer som Skatteforvaltningen har en hel del af. De udbetalende systemer har ikke mulighed for at for at foretage automatiske udbetalinger, når der efterfølgende oprettes en NemKonto, da den viden kun findes i NemKontosystemet. Udfasningen vil derfor medføre betydeligt mere manuelt arbejde i de udbetalende systemer.</p>

Høringssvar vedrørende forslag til Lov om Nemkonto 2024-25.

Att.: Digitaliseringsministeriet

Høringssvar fra Københavns Kommune i relation til lovforslag om Nemkonto

Med lovforslagets § 14, stk. 3 forpligtes offentlige udbetalere, herunder kommuner, i endnu højere grad end med den gældende lovgivning til at skulle facilitere udbetaling af offentlige ydelser på anden vis end via bankoverførsel til Nemkonto eller anden anvist bankkonto. Det fx via kontantudbetaling.

Der er i Københavns Kommune (og i andre kommuner) løbende en gruppe af borgere, der af forskellige grunde ikke har en bankkonto. Det kan fx skyldes, at de har fået lukket deres konto i forbindelse med afsoning, at de afventer en ny konto eller på grund af uhensigtsmæssig adfærd i banken m.v. For disse borgere gælder det, at de har mulighed for at få udbetalt deres ydelser til en pårørendes bankkonto, mens de afventer en konto. Kun i meget sjældne tilfælde udbetales deres ydelse kontant. Der er således et betydeligt incitament til at få lavet en bankkonto og tage mod kommunens tilbud om hjælp til dette.

Med den beskrevne præcisering af udbetaling til NemKonto som et tilbud vil dette ændre sig, og kommunen vil være forpligtet til at udbetale kontanter, hvis dette ønskes af borger. Kontanter bliver således en mulighed på linje med udbetaling til konto, og der skal ske generel vejledning om dette.

Kommunen vil skulle tilbyde kontanter som en generel service, og vil ikke som i dag kunne tage socialfaglige hensyn i forhold til hvem, der tilbydes kontantudbetaling. Formentligt vil en gruppe borgere foretrække kontantudbetaling, da kontanter fortsat er foretrukken betaling ifm. med fx kriminelle aktiviteter, og offentlig kontantudbetaling vil desuden være undtaget bankernes overvågning ifm. hvidvask. (Der er eksempler fra Odense Kommune på dette). Kontantudbetaling af kommunale ydelser er i øvrigt en offentlig service, som kommunerne af staten fik fjernet økonomiske midler til i 2005 (via DUT) som konsekvens af Folketingets vedtagelse i 2004 af Lov om offentlige betalinger.

I Københavns Kommune er der et stort fokus på, at bankerne indenfor kort tid sikrer konti til alle borgere, og på om nødvendigt at hjælpe borgerne i dialogen med bankerne. Bankernes incitament til hurtigt at stille konti til rådighed for kommunens borgere vil med en lovgivning, der præciserer frivillighed i brugen af NemKonto alt andet lige være mindre,

04-12-2024

Sagsnummer I F2
2024 - 23097

Dokumentnummer i F2
6688807

Sagsnummer i eDoc
2024-0399070

Kontor for Politik og Driftsudvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

når bankerne vil kunne henvise til kommunens kontantudbetalingsmulighed.

Bankerne vil ligeledes kunne henvise til kommunens kontantudbetaling i de mange tilfælde, hvor bankerne ikke selv stiller kontantudbetaling til rådighed, hvilket fortsat er efterspurgt af mange borgere.

Med lovforslaget lægges der ikke op til at skelne mellem forskellige typer af udbetalinger til borgerne, dvs. at ydelser fra Udbetaling Danmark, SU, betalinger fra SKAT mv. må formodes også at skulle kunne udbetales kontant. Hvordan dette eventuelt skal foregå, er ikke præciseret med lovforslaget.

Kontantudbetalinger har derudover en række problematikker for særligt de udsatte borgere:

- Med kontantudbetaling af ydelser er der en betydelig risiko for, at en i forvejen marginaliseret borgergruppe ekskluderes fra at deltage og agere i et mere og mere kontantløst samfund. Borgere vil således blive stillet dårligere ved kontantudbetalinger af ydelser, da det ikke er muligt at betale faste udgifter som husleje, telefonabonnement mv. med kontanter.
- Uden konto vil man ikke kunne påtage sig et arbejde, som kan supplere ens kontanthjælp, da løn udbetales til en konto. Der er således en risiko for, at denne gruppe ikke får tilknytning til arbejdsmarkedet, hvilket der fortløbende laves nye incitamenter for i regi af kontanthjælpslovgivningen, socialt frikort mv.
- Borgere vil skulle hente og opbevare store pengebeløb i kontanter, hvilket udgør en væsentlig og konkret risiko for tyveri og overfald. (Der er eksempler fra praksis på dette).

Af ovenstående årsager anbefales det, at der med lovforslaget i stedet udarbejdes en løsning, i enten privat eller offentlig regi, der sikrer, at alle borgere stilles en bankkonto til rådighed hvortil, der til enhver tid kan udbetales offentlige ydelser, som borgerne har fri og åben adgang til.

Venlig hilsen
Henrik Lund
Adm. direktør

Fra: PET@pet.dk
Sendt: 5. december 2024 11:38
Til: Maja Yung Mee Lundgaard-Jensen
Emne: INTERNET-PET-241205113029-24 - Vedr. lovforslag om Nemkonto

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kære Maja

Hermed følger PET's bidrag til høring af lovforslag om Nemkonto:

"Det følger af høringen, at Digitaliseringsstyrelsen påtænker at ændre reglerne, således at man kan anvise en konto i et pengeinstitut i et tredjeland, samt i et dansk eller udenlandsk betalings- eller e-pengeinstitut, som sin NemKonto. PET henviser til et tidligere givet høringssvar vedr. risikoen forbundet med betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter.

PET har følgende bemærkninger vedrørende tredjelandskreditinstitutter jf. § 5 stk. 7:
Hvidvasksekretariatet udgav i begyndelsen af januar 2023 Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask, hvori det fremgår, at Hvidvasksekretariatet vurderer, at sårbarheden forbundet med *Det globale og fragmenterede betalingslandskab* er høj. Hvidvasksekretariatet lægger vægt på, at flere transaktioner og overførsler er fragmenteret og at finansielle aktiviteter bliver spredt på tværs af tjenester og landegrænser. Den øgede grænseaktivitet har den betydning, at det bliver stadigt vanskeligere at få et samlet overblik over kundernes finansielle forhold, og dermed bliver det sværere at identificere mistænkelig adfærd.

Dertil er det i stigende grad en udfordring for retshåndhævende myndigheder at indhente finansielle oplysninger på tværs af jurisdiktioner. PET deler denne vurdering, som også er beskrevet i Den Nationale Risikovurdering af Terrorfinansiering, som udkom i januar 2024 i kapitlet omhandlende pengeinstitutter. Her vurderer PET blandt andet at *"hvis der (...) er tale om udenlandske finansielle virksomheder, bliver det vanskeligere og mere tidskrævende for danske myndigheder at få indsigt i informationerne, og det bliver sværere at vurdere mistænkelige forholds karakter og omfang."*

PET bemærker i forbindelse til ovenstående, at muligheden for at anvende udenlandske Nemkonti besværliggør indhentningen af oplysninger omkring mulig hvidvask og terrorfinansiering, da en eventuel udbetaling fra en offentlig myndighed allerede fra udbetalingstidspunktet sker til tredjelande uden om underretningspligtige aktører i Danmark. Det er altså muligt at foretage udbetalinger direkte til tredjelande, uden at en dansk underretningspligtig har taget stilling til om der foreligger en mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering jf. den danske hvidvasklov. Tredjelandskreditinstituttet er ikke underretningspligtig i Danmark, og er ikke forpligtet til at underrette danske myndigheder omkring mistænkelig adfærd.

Hvidvaskrisikoen og risikoen for terrorfinansiering er landespecifik, og en stor del af blandt andet Financial Action Taskforces (FATF) arbejde omhandler netop at sikre, at ingen jurisdiktioner bliver misbrugt grundet mere lempeligere regler på hvidvaskområdet. PET indstiller til, at Nemkonti i kreditinstitutter i tredjelande løbende holdes op mod både EU's og FATF's lister omkring højrisikojurisdiktioner, således at lovændringerne ikke gør det nemmere for privatpersoner og juridiske entiteter at modtage udbetalinger fra Danmark direkte til lande med høj risiko for hvidvask og terrorfinansiering."

PET skal beklage den sene fremsendelse.

Med venlig hilsen

Fra: CPE071@politi.dk
Sendt: 6. december 2024 09:22
Til: Maja Yung Mee Lundgaard-Jensen
Cc: kse-Koncernledsekr@politi.dk; presse@politi.dk;
KSEKLSMinisterbetjening@politi.dk;
KSEKoncernledelsessekretariatLedelse@politi.dk; René Gyldensten; pol-jur-
eftersforskning@politi.dk; Christina Ellegaard; Anne Sofie Sømmergaard; Trine
Hagbard Johansen; nsk-stab-ledelsessekretariat@politi.dk; Louise Spangsberg
Lundsager
Emne: Rigspolitiets bemærkninger: Høring af lovforslag om Nemkonto
Vedhæftede filer: Høringsbrev.PDF; Høringsliste.PDF; Udkast til lovforslag om Nemkonto (med
markeringer).docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kære Maja

Rigspolitiet har foretaget en høring af NSK, som har oplyst følgende:

Det følger af lovforslaget, at Digitaliseringsstyrelsen påtænker at ændre reglerne, således at man kan anvise en konto i et dansk eller udenlandsk betalings- eller e-pengeinstitut som NemKonto. Lovforslaget giver NSK anledning til bemærkninger, som dels tager udgangspunkt i de risici, trusler og sårbarheder, der fremgår af Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022 og dels i nyeste efterretningsoplysninger vedrørende kriminelle aktørers brug af betalingstjenester i udlandet.

Det er Hvidvasksekretariatets vurdering, at forslaget medfører en markant øget risiko for hvidvask via udenlandske betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter og samtidig medfører en yderligere fragmentering af betalingslandskabet, som gør det (endnu) nemmere for kriminelle aktører at sløre deres finansielle spor.

Hvidvasksekretariatet oplever i stigende grad, at midler fra kriminalitet, herunder fra skatte- og momskriminalitet gennem f.eks. fakturafabriker, hvidvaskes via udenlandske virksomheder, der udbyder betalingstjenester. Selvom disse er underlagt nationale hvidvaskregler i de pågældende lande, medfører anvendelsen af f.eks. betalings- eller e-pengeinstitutter i udlandet, at kriminelle aktører i Danmark har bedre muligheder for at sløre deres finansielle spor, fordi de udenlandske betalings- eller e-pengeinstitut ikke skal underrette Hvidvasksekretariatet, men den pågældende FIU i hjemlandet, hvilket efter Hvidvasksekretariatets vurdering vil føre til færre underretninger til Hvidvasksekretariatet. Den manglende indsigt i de mistænkelige finansielle transaktioner vil efter Hvidvasksekretariatets vurdering medføre, at det bliver sværere for landets myndigheder at forfølge/efterforske og eventuelt beslaglægge de penge, der hidrører fra kriminalitet begået i Danmark.

Hvidvasksekretariatet udgav i begyndelsen af januar 2023 Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022, hvori det fremgår, at Hvidvasksekretariatet vurderer, at risikoen for hvidvask via betalingstjenestekområdet samlet set er **betydelig**. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at Hvidvasksekretariatet på nuværende tidspunkt vurderer, at risikoen for hvidvask via betalingstjenestekområdet i udlandet er **høj**. I vurderingen har Hvidvasksekretariatet blandt andet lagt vægt på, at betalingstjenestekområdet, herunder særligt introduktionen af nye betalingsteknologier og -produkter, er med til at fragmentere betalingslandskabet og sprede finansielle aktiviteter på tværs af tjenester og landegrænser.

Hvidvasksekretariatet vurderer, at det globale og mere fragmenterede betalingslandskab udgør en **høj** sårbarhed i forhold til hvidvask. Introduktionen af nye betalingsteknologier og -produkter betyder et mere fragmenteret og internationalt betalingsmarked, som gør det vanskeligt for de enkelte underretningspligtige og myndigheder at have overblik over kunders mistænkelige finansielle forhold. Det bliver dermed vanskeligere at identificere afvigelser og

mistænkelig adfærd. Det gælder pengeinstitutter, men det gælder også de udenlandske betalings- eller e-pengeinstitutter, hvor en evt. NemKonto med forslaget vil kunne tilknyttes.

Dertil vurderer Hvidvasksekretariatet, at muligheden for at oprette en NemKonto i udlandet vil gøre det vanskeligere for de underretningspligtige i såvel Danmark som udlandet at opnå et tilfredsstillende kundekendskab på grund af del-engagementer på tværs af landegrænser. Det kunne f.eks. være en kunde, der har sin personlige NemKonto i udlandet, sin erhvervskonto i et andet land og samtidig benytter sig af udenlandske betalingstjenester. I forlængelse heraf er det Hvidvasksekretariatets vurdering, at flere udenlandske e-pengeinstitutters hurtige onboarding af nye kunder medfører en række sårbarheder og øger risikoen for utilstrækkelige kundekendskabsprocedurer samt muligheden for at benytte falske dokumenter og identitetspapirer.

Samlet set vurderer Hvidvasksekretariatet, at lovforslaget øger risikoen for hvidvask markant og gør det nemmere for kriminelle aktører at undgå myndighedernes søgelys og sløre deres ulovlige udbytte fra kriminalitet begået i Danmark.

Jeg skal beklage den sene fremsendelse.

Rigspolitiets j.nr. 2024-168563

Med venlig hilsen

Christina Muriset
Specialkonsulent

POLITI

Rigspolitiet
Koncernledelsessekretariatet
Ministerbetjening
Polititorvet 14
1780 København V

Mobil 24 87 57 96
E-mail CPE071@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook facebook.com/politi

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk
Sendt: 7. november 2024 07:29
Til: HøringNemkonto
Emne: Høringssvar vedr. lovforslag om Nemkonto

Digitaliseringsstyrelsen har den 5. november 2024 sendt lovforslag om Nemkonto i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Rådet for Socialt Udsatte

Dato: 06.12.2024

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG OM LOV OM NEMKONTO

Rådet takker for høringen og tilslutter sig lovforslaget med følgende bemærkninger og anbefalinger:

For de mest socialt udsatte mennesker er det ikke problemfrit at få en NemKonto. Denne gruppe oplever bl.a. udfordringer med at få udbetalt deres offentlige ydelser, når banken afslår deres anmodning eller opsiger deres konto.

Udfordringerne vedrørende adgang til en basal betalingskonto kan opstå ved eksempelvis krav fra banken om specifikke identifikationspapirer, som socialt udsatte mennesker ikke har – og ikke har ressourcer til at fremskaffe. Ligeledes kan socialt udsatte mennesker opleve at få lukket deres konto pga. misforståelser i forhold til hvidvaskloven, eller hvis bankens ansatte oplever, at kunden har optrådt anstødeligt eller til gene for bankens øvrige kunder eller ansatte.

Det er beklageligt, at der i lovforslaget ikke længere fremgår løsningsforslag til, hvordan socialt udsatte mennesker, der af forskellige årsager ikke kan få en konto i et privat pengeinstitut¹, sikres en konto i eksempelvis statslig eller kommunalt regi. Tidligere fremgik det af lovbemærkningerne, at *“der vil blive taget hensyn til gruppen uden pengeinstitutkonto, ved at NemKontoen her oprettes og ejes af staten, men med hæveadgang for den pågældende person”*

Med lovforslaget efterlades en gruppe af de mest socialt udsatte uden mulighed for en bankkonto.

Det er positivt, at der med lovforslaget (§ 14, stk. 3) klart sikres mulighed for, at socialt udsatte i stedet kan få deres ydelser udbetalt uden en NemKonto. I dag findes der dog ikke mange løsningsmodeller for, hvordan udbetalinger af offentlige ydelser kan ske kontant, hverken i kommunerne eller de statslige enheder, der udbetaler ydelser.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan de offentlige udbetalere skal udbetale ydelser. Det anføres i lovforslagets bemærkninger, at ”udbetaling på anden vis vil eksempelvis kunne være en kontant udbetaling”. Rådet er dog ikke bekendt med andre mulige løsninger i dag end kontant udbetaling for de mest udsatte mennesker, hvis de ikke har adgang til en NemKonto.

¹ Mennesker med eksempelvis psykiske diagnoser og/eller et stofforbrug kan opleve at blive afvist eller opsagt som kunde i de private pengeinstitutter med henvisning til at de optræder anstødeligt eller til gene for bankens øvrige kunder eller ansatte.

Rådet anbefaler:

- **Modeller for udbetaling af kontanter:** At denne lovgivning følges op af konkrete modeller for kommuner og statslige enheder, der beskriver, hvordan der kan udbetales ydelser kontant, hvis det ikke har været muligt for borgeren at angive en NemKonto.
- **Udbetaling tæt på borgeren:** Udbetaling af kontanter skal ske tæt på borgeren, så det bliver en reel mulighed, for også de mest socialt udsatte mennesker, at få adgang til egne penge gennem kontantudbetaling. Udbetaling og håndtering af kontanter vil have økonomiske konsekvenser for de konkrete offentlige myndigheder. Derfor skal det overvejes, hvordan der sikres økonomi til at oprette kontante udbetalingsmuligheder tæt på borgeren.
- **At der nedsættes en arbejdsgruppe** af fagprofessionelle, der skal komme med bud på modeller for, hvad der i fremtiden kan erstatte kontanter for de mest udsatte mennesker. Opbevaring og udbetaling af kontanter er forbundet med mange risici, og rådet ønsker derfor, at der tænkes i alternativer, så socialt udsatte menneskers ret til egne penge fremtidssikres.

Med venlig hilsen

Kira West

Formand for Rådet for Socialt Udsatte

Til Digitaliseringsstyrelsen

hoeringnemkonto@digst.dk

Abel Cathrines Gade 21, st.th
1654 København V
(+45) 33 33 05 05
CVR: 42350176
kontakt@stenbroensjurister.dk

stenbroensjurister.dk

6. december 2024

Jnr. L-1909

FBS

Høring over udkast til lov om Nemkonto

Stenbroens Jurister takker for opfordringen til at afgive høringssvar over udkastet til lov om Nemkonto. Vores høringssvar fokuserer på de dele af lovforslaget, som har betydning for de mest udsattes mulighed for at modtage betalinger fra det offentlige, herunder udbetaling af bevilligede sociale ydelser.

Stenbroens Jurister er en specialiseret retshjælp for hjemløse, stofafhængige og andre særligt udsatte. Vi har 17 ansatte, heraf 9 jurister og 6 jurastuderende, fordelt på afdelinger i København og Aarhus med udgående arbejde på gadeplan i begge byer. Vi rådgiver også på telefon og modtager i løbet af et år henvendelser fra personer i to-tredjedele af landets kommuner.

En tiltagende del af henvendelserne til Stenbroens Jurister handler om udfordringer med at få og fastholde en bankkonto. Derfor fører vi aktuelt en oplysningskampagne om retten til bank. Se evt. rettilbank.dk. I 2024 har vi modtaget mere end 230 henvendelser om udfordringer med at få en bankkonto. I 50 sager har det været nødvendigt at indtræde som partsrepræsentant på udsattes vegne overfor banken, for at vores klient kunne få en konto. Sagerne har involveret de fleste store og mellemstore banker i Danmark.

I forlængelse af vores arbejde med bankudfordringer har erhvervsministeren udpeget Stenbroens Jurister som medlem af *Idéforum for adgang til bankkonto for udsatte borgere*, hvor vi sammen med Finans Danmark, KL og Rådet for socialt Udsatte forsøger at finde praktiske løsninger, der sikrer at også de mest udsatte kan få den bankkonto, som de har ret til.

Indledende bemærkninger

Nemkontosystemet har i 20 år hvilet på en grundlæggende forudsætning om, at alle borgere kan få en bankkonto. Men der er stadig ingen, der har en absolut pligt til at tilbyde

borgeren en bankkonto, de kan anvise som Nemkonto. Da man skabte systemet i 2003, blev det forudsat, at man gennem et udbud blandt bankerne ville finde løsninger for borgere uden egen bankkonto, men det lykkedes aldrig.

I mellemtiden har samfundsudviklingen gjort det langt mere væsentligt for den enkelte at have adgang til en bankkonto, idet det bliver stadig vanskeligere at agere i det digitaliserede samfund uden muligheden for at kunne modtage og overføre penge digitalt. Derfor fylder de mest udsattes adgang til bank mere og mere for vores jurister, kommunale socialrådgivere og flere andre aktører på socialområdet.

Stenbroens Jurister er på den baggrund glade for, at Digitaliseringsministeriet i lovforslaget anerkender, at der fortsat er borgere, som har udfordringer med at oprette en bankkonto, og som konsekvens deraf ikke kan anvise en Nemkonto. I forlængelse heraf henvises der i lovforslagets bemærkninger til pengeinstitutternes forpligtelser til at tilbyde en bankkonto efter henholdsvis lov om betalingskonti og god skik-bekendtgørelsen.

Stenbroens Jurister finder det i forbindelse hermed væsentligt at nævne, at de regelsæt, lovforslaget henviser til, ikke indeholder nogen fast ret til at få en bankkonto, idet den enkelte bank kan have gyldige, konkrete grunde til at afvise oprettelsen af en bankkonto. Det arbejde, som Stenbroens Jurister bidrager til i erhvervsministeriets regi i *Idéforum for adgang til bankkonto for udsatte borgere* handler alene om at sikre adgang til en bankkonto indenfor disse eksisterende begrænsninger. Blandt andet derfor vil der formentlig altid være en restgruppe, som ikke kan modtage betalinger fra det offentlige digitalt. For denne restgruppe er det afgørende, at de uden forsinkelse eller særlige omkostninger kan få udbetalt deres ydelser på anden måde, hvilket i praksis ofte vil kræve en kontant udbetaling.

I Stenbroens Jurister er vi derfor glade for, at lovudkastets § 14, stk. 3, lovfæster offentlige udbetaleres pligt til at udbetale på anden måde, når borgeren ikke har anvist en Nemkonto eller når betalingen i øvrigt ikke kan gennemføres via Nemkontosystemet.

Udbetaling til tredjemands konto

Det er i dag udbredt praksis hos offentlige myndigheder at bede borgere om at anvise en anden persons bankkonto til en udbetaling, når borgeren ikke selv har en bankkonto. Det vil i nogle tilfælde fremstå som en hurtig og effektiv løsning for både borger og myndighed. Det kan dog være problematisk for både borgeren, som udbetalingen er tiltænkt, og den borger, der modtager betalingen på sin bankkonto.

Stenbroens Jurister oplever jævnligt, at stærkt udsatte borgere har anvist en anden (ofte tilsvarende udsat) borgers bankkonto for at kunne få iværksat en udbetaling fra en

offentlig myndighed. Flere af vores klienter har uafhængigt af hinanden oplyst til os, at det er almindeligt at betale op mod halvdelen af det overførte for denne tjeneste til personen, der stiller sin konto til rådighed. Det er vores opfattelse, at myndighederne ikke tager højde herfor i deres overvejelser om, hvordan der kan ske udbetaling på anden måde, når modtageren ikke har sin egen bankkonto.

Uanset om der tages betaling for tjenesten eller ej, kan det også få alvorlige konsekvenser for borgeren, der stiller sin konto til rådighed. Det kan blandt andet udløse modregning i vedkommendes egne offentlige ydelser og lukning af bankkontoen. Jurister fra flere danske banker har under et møde med *Idéforum for adgang til bankkonto for udsatte borgere* udtrykt stor bekymring over, at det hos flere myndigheder er almindeligt at udbetale offentlige ydelse til en borger via en andens borgers konto.

Stenbroens Jurister er opmærksomme på, at lovforslaget ikke indeholder hjemmel til at påtvinge en betalingsmodtager at få udbetalt sine ydelser til en pårørendes bankkonto, hvis betalingsmodtageren ikke ønsker det. Dette fremgår udtrykkeligt af bemærkningerne (De almindelige bemærkninger, afsnit 2.4.2, samt bemærkningerne til § 14). Men henset til de væsentlige risici forbundet med udbetaling til en andens bankkonto, mener vi, at det vil være hensigtsmæssigt at supplere bemærkningerne.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at lovforslagets bemærkninger suppleres med de overvejelser, som en offentlig udbetaler bør gøre sig, herunder om vejledning af borgere, før der udbetales til en andens bankkonto frem for at udbetale kontant direkte til betalingsmodtageren.

Det er Stenbroens Juristers opfattelse, at dette er særligt væsentligt i lyset af, at det for offentlige myndigheder er langt billigere, hurtigere og enklere at udbetale til en pårørendes eller bekendts bankkonto, end at udbetale kontant eller bistå udsatte borgere med at få en bankkonto.

Kontant udbetaling

Det er Stenbroens Juristers erfaring, at det i situationer, hvor borgeren ikke har en bankkonto, er både vanskeligt og tidskrævende at få myndigheder til at udbetale kontant. Dette skyldes efter vores opfattelse ikke en regelmæssig uklarhed, men en tilsyneladende modvilje hos myndighederne mod at håndtere kontanter. Det har hjulpet, at Ombudsmanden i FOB 2023-40 har udtalt, at Københavns Kommune burde have udbetalt kontanthjælp kontant til en borger, der ikke kunne anvise en bankkonto. Men det er fortsat et generelt problem, at kommuner og statslige myndigheder ikke har indrettet systemer og god praksis til at håndtere udbetaling af kontanter til borgere uden en bankkonto.

På denne baggrund er det efter Stenbroens Juristers opfattelse vigtigt, at lovgivningen er klar og præcis, så der ikke opstår misforståelser som forhindrer eller forsinker udbetalingen af ydelser, som hjemløse og andre særligt udsatte har brug for og ret til.

Uhensigtsmæssigt lovsprog

Udkastet til lovforslag indeholder, som vi læser det i Stenbroens Jurister, på flere områder nogle uhensigtsmæssige uoverensstemmelser mellem lovteksten og bemærkningerne. Det anføres i lovteksten, at fysiske personer med bopæl her i landet *"skal"* anwise en konto (§ 2, stk. 1), og senere henviser lovteksten til dette som *"anvisningspligten"* (§ 15), selvom det fremgår af bemærkningerne, at denne pligt blot skal forstås som en opfordring (bl.a. i afsnit 2.1.1). I Stenbroens Jurister undrer vi os over dette sproglige valg, som kan føre til misforståelser for både udsatte borgere og for myndigheder. Vi mener, at uoverensstemmelsen er væsentligt fordi en umiddelbar læsning af disse bestemmelser kan give det indtryk, at borgeren har pligt til at anwise en konto for at kunne få udbetalt sin ydelse. En sådan misforståelse kan efter vores opfattelse føre til, at udbetaling på anden vis forsinkes, eller at man slet ikke forsøger at udbetale på anden måde.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at lovtekstens formuleringer om anvisning af Nemkonto bringes i overensstemmelse med bemærkningerne, så der ikke skabes ubegrundet tvivl om, at der er tale om en opfordring.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke fremgår af den foreslåede § 14, stk. 3, om udbetaling på anden måde, at udbetalingen kan ske kontant. En umiddelbar læsning af bestemmelsen vil derfor ikke bringe læseren ud af en misforståelse om, at betalinger kun kan ske digitalt.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det tilføjes til § 14, stk. 3, at udbetalingen kan ske kontant.

Forsinkelse af udbetalinger

Det er Stenbroens Juristers erfaring, at det kan tage lang tid at få udbetalt ydelser kontant, når borgeren ikke kan anwise en bankkonto. Vi er derfor glade for, at det kan udledes af bemærkningerne til lovforslagets § 15, at der ikke må ske en forsinkelse, der ligger ud over den tid, som den offentlige udbetaler med rimelighed har måttet kunne forventes at skulle bruge for at få afklaret, om betalingsmodtageren ønsker og har mulighed for at anwise en konto.

Denne vigtige regel fremgår ikke af selve den foreslåede § 15. Tværtimod fremgår det af lovteksten, at betalingsmodtageren bærer risikoen for forsinket betaling ved tilsidesættelse af anvisningspligten og i øvrige tilfælde, hvor forsinkelsen ikke kan tilregnes Nemkontosystemet eller den offentlige udbetaler.

Denne væsentlige uoverensstemmelse medfører i samspil med det ovennævnte, at en umiddelbar læsning af loven vil give det indtryk, at borgeren skal anvise en bankkonto og selv må bære konsekvenserne af enhver forsinkelse, som tilsidesættelse af pligten medfører. En sådan læsning vil efter Stenbroens Juristers opfattelse kunne afføde forkert vejledning af borgere og afholde borgere fra at insistere på at få ydelser udbetalt på anden måde, hvis de (endnu) ikke har en bankkonto. Vi mener derfor det er vigtigt, at denne regel fremgår af selve lovteksten.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det tilføjes til lovforslagets § 15, at en udbetaling ikke må forsinkes ud over den tid, som udbetaleren med rimelighed bruger på at få afklaret om modtageren kan anvise en bankkonto.

Bemærkningerne i udkastet præciserer ikke, hvor lang tid der kan anses som rimeligt for en offentlig udbetaler at bruge på at få afklaret, om betalingsmodtageren ønsker og har mulighed for at anvise en konto. Henset til, at det er lovens udgangspunkt, at udbetaling skal ske til en bankkonto via Nemkontosystemet kan dette efter Stenbroens Juristers opfattelse føre til en praksis, hvor offentlige udbetalere ønsker at borgere først skal forsøge at få en bankkonto, før der tages stilling til, om der i stedet skal udbetales kontant. En sådan praksis ser vi allerede i dag.

Efter lov om betalingskonti har banken en frist på 10 arbejdsdage efter modtagelsen af en fuldstændig ansøgning om en basal betalingskonto til at tage stilling til, om de vil tilbyde en bankkonto. På grund af denne tidsfrist vil det efter Stenbroens Juristers opfattelse gå langt ud over det rimelige at afvente en afgørelse fra en bank om oprettelse af en konto, før der tages stilling til andre udbetalingsmåder, særligt når der er tale om udbetaling af forsørgelsesydelse eller tilsvarende tidsfølsomme udbetalinger.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at det præciseres i lovforslagets bemærkninger, hvad en offentlig udbetaler i almindelighed med rimelighed må kunne forventes at skulle bruge for at få afklaret, om betalingsmodtageren ønsker og har mulighed for at anvise en konto.

Særligt om mindreårige

Med lovforslaget forenkles retstilstanden, idet sondringen mellem personer over og under 18 år ikke videreføres (alderskriteriet). Anvisningspligten vil således gælde på samme måde for mindreårige som for voksne. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at unge mellem 15 og 18 år typisk vil skulle bruge en Nemkonto til udbetaling af løn, og at udbetalingerne fra offentlige udbetalere typisk vil være overskydende skat eller udbetalinger, som det er bestemt, de selv kan råde over.

Stenbroens Jurister finder det i denne forbindelse væsentligt at gøre opmærksom på, at de udbetalinger, som det er bestemt, at mindreårige selv skal kunne råde over, omfatter børne- og ungedelser (børnepenge) samt børnetilskud, hvor myndighederne efter henholdsvis børne- og ungedelseslovens § 4 stk. 6 eller børnetilskudslovens § 8 stk. 6 har vurderet, at det er bedst for barnet/den unge at udbetale direkte til barnet/den unge fremfor indehaveren af forældremyndigheden. I juni 2024 var denne mulighed benyttet i 127 sager.¹ og de seneste år er dette sket for imellem 100 og 400 ydelser. Stenbroens Jurister lægger til grund, at der er tale om børn og unge i særligt udsatte situationer.

I disse tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om udbetaling direkte til en mindreårig, finder Stenbroens Jurister det problematisk at stille krav om, at barnet/den unge anviser en Nemkonto. For selvom børn og unge over 15 år efter værgemålslovens § 42 kan råde over, hvad de har erhvervet sig ved eget arbejde, har de i dag ikke mulighed for at åbne en bankkonto uden samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden. Hvis barnet/den unge allerede har en bankkonto, vil indehaveren af forældremyndigheden kunne lukke den.

Det er Stenbroens Juristers forståelse, at Udbetaling Danmark i dag ikke udbetaler ydelser kontant, og at myndigheden derfor ikke udbetaler ydelser til mindreårige uden en bankkonto, selvom barnet/den unge ikke har mulighed for at oprette en bankkonto uden samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden, som derfor de facto kan afskære barnet/den unge fra at modtage udbetalingen. Barnet/den unge kan i denne situation rette henvendelse til Familieretshuset, men sagsbehandlingstiderne er så lange, at der ikke kan forventes en afgørelse før barnet/den unge alligevel fylder 18 år. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvorvidt der i det lovforberedende arbejde er gjort overvejelser om disse forhold og hvilke forventninger, der er til håndteringen af denne uholdbare situation for udsatte børn og unge.

- Stenbroens Jurister anbefaler, at lovforslagets bemærkninger suppleres med overvejelser om, hvordan det sikres at mindreårige faktisk modtager og selv kan råde over en

¹ SOU 2023-24, alm. del, endeligt svar på spørgsmål 532 (berigtiget 12. november 2024)

udbetaling, når der er truffet afgørelse om, at det er bedst for barnet, at udbetalingen sker direkte til barnet selv.

Stenbroens Jurister opfordrer samtidigt til, at spørgsmålet om børn og unges adgang til en bankkonto adresseres i forbindelse med den igangværende revidering af værgemålsloven, således at børn over 15 år kan oprette en bankkonto uden forældrenes samtykke.

Stenbroens Jurister har ikke yderligere bemærkninger. Vi står til rådighed, hvis det er relevant at få uddybet høringssvaret.

Med venlig hilsen

Stenbroens Jurister

Filip Soos og Maja Løvbjerg Hansen

Digitaliseringsstyrelsen
hoering@nemkonto.dk

6. december 2024

Ældre Sagen
Snorresgade 17-19
2300 København S

Tlf. 33 96 86 86
www.aeldresagen.dk
aeldresagen@aeldresagen.dk

Høringssvar vedr. udkast til lov om NemKonto

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til lov om NemKonto.

Vi opfordrer ministeriet til at sikre sig, at der bliver foretaget en fuld konsekvensanalyse for borgerne (bankkunderne), med blik for de samlede konsekvenser af, hvad de foreslåede ændringer vil betyde for deres dagligdag i relation til bankerne og kommunerne.

Ældre Sagen finder det i den forbindelse relevant at påpege, at der er sket markante forværringer af bankkunders adgang til kundeservice i banken over de seneste cirka 20 år. Ændringerne har fulgt den digitale udvikling i Danmark.

Vi glæder os naturligvis over de mange bankkunder, ældre såvel som unge, der trives i at kunne varetage egne interesser digitalt, også i relation til deres bankforretning. Vi vil dog samtidig påpege, at der både nu og i fremtiden vil være mennesker i vores samfund, der har behov for mere hjælp og personlig betjening. De finder slet ikke samme glæde ved den digitale udvikling, hvilket blandt andet skyldes, at udviklingen har medført, at kontantkasserne i kommunerne er lukket, at der for nogle bankkunder er store udfordringer med at få en NemKonto, og at bankerne i høj grad har digitaliseret deres kundedekontakt, så adgangen til personlig betjening i banken generelt er meget indskrænket.

I lovbemærkningerne vedrørende NemKonto fra 2003 er det forudsat, at borgerne får samme adgang som hidtil til at få udbetaling i kontanter alene med den ændring, at betjeningen finder sted i et pengeinstitut frem for i det offentlige regi, samt at de ikke ville komme til at opleve en serviceforringelse, da de kunne få adgang til kontanter i bankernes kontantkasser.

Dette kan ingenlunde siges at være tilfældet i dag. Tværtimod oplever vi, at det bliver mere og mere besværligt at være bankkunde, medmindre man er fuldstændig digitalt selvhjulpent. Filialerne og kontantkasser lukker, og vi hører fra bankkunder, som blandt andet oplyser, at de følger sig nødsaget til at afgive fuldmagter til pårørende for at kunne klare bankforretningen og/eller er ramt af urimelige høje gebyrer.

Den manglede opmærksomhed på konsekvenserne for bankkunderne, og at der undervejs i udviklingen ikke har været det nødvendige blik på bankkundernes rettigheder i forhold til deres kontakt med banken, har bevirket den svære situation, som de berørte mennesker nu befinder sig i.

Vi oplever grundlæggende bankkunder, der har behov for at kunne få fyldestgørende hjælp i deres bank, men at dette behov ikke mødes – og dette er ikke kun relateret til at kunne få en konto, men eksempelvis også at hæve kontanter, betale regninger mv.

I det hele taget er det meget besværligt og dyrt at være digitalt udfordret borger i vores samfund. Det er forbundet med en række udgifter og gebyrer at få hjælp til at klare sine gøremål.

Venlig hilsen

Michael Teit Nielsen
Vicedirektør